

การใช้โทรทัศน์ในห้องสมุดในสหรัฐอเมริกา

หนังสือเป็นสื่อที่สำคัญในการรวบรวมและสื่อสารความรู้ ห้องสมุดจึงต้องมีประสิทธิภาพในการนำข้อมูลและความรู้ออกไปสู่ชุมชน ซึ่งในปัจจุบันต้องการสื่อใหม่ ๆ มาช่วยเผยแพร่ความรู้ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ เป็นต้น ในบรรดาสื่อต่าง ๆ ที่ห้องสมุดนำมาใช้นี้ โทรทัศน์นับว่ามีบทบาทและมีประโยชน์ต่อห้องสมุดมาก หลายประเทศ อาทิ สหรัฐอเมริกา ได้นำโทรทัศน์มาใช้กับงานห้องสมุดอย่างกว้างขวาง ทั้งในด้านบริหารและในการให้บริการ ซึ่งในการให้บริการนี้ได้ทำกันแพร่หลายในรัฐต่าง ๆ เกือบทั่วประเทศ

ในการใช้โทรทัศน์ของห้องสมุด นอกจากจะใช้โทรทัศน์วงจรปิด คือถ่ายทอดรายการตามสถานีโทรทัศน์เพื่อการค้าและสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาแล้ว ห้องสมุดอาจใช้โทรทัศน์วงจรปิดส่งภาพตามสายเคเบิลไปตามบ้านได้อีกด้วย โทรทัศน์วงจรปิดอาจมีขนาดเล็กเพียงแค่นั้นห้องเรียน หรือขยายขอบเขตกว้างถึงระดับมหาวิทยาลัย และอาจจะใหญ่ถึงระดับเมือง การใช้โทรทัศน์วงจรปิดระดับเมืองนั้น เรียกใหม่ว่า โทรทัศน์ตามสาย (Community Antenna Television หรือ CATV)¹ โทรทัศน์ตามสายจะเป็นเครื่องมือที่ทรงพลัง ซึ่งบรรณารักษ์สามารถใช้ติดต่อกับผู้ใช้ห้องสมุด ทั้งที่ใช้อยู่ประจำและผู้ใช้ไม่เคยใช้ห้องสมุด ด้วยการจัดรายการและให้บริการตามความต้องการของผู้ใช้ห้องสมุดแต่ละประเภท

โทรทัศน์ตามสายมีหน้าที่พื้นฐาน 2 อย่าง คือ

1. ถ่ายทอดสัญญาณที่ออกอากาศจากระยะไกลไปยังผู้ออกรับในชุมชน
2. ถ่ายทอดรายการโทรทัศน์ที่ผลิตเองไปยังผู้ออกรับในชุมชน รายการที่ผลิต

¹ชียงยงค์ พรหมวงศ์, บทบาทและการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษาและโทรทัศน์เพื่อการสอน, (อัครสาเนา), หน้า 1.

อาจทำเป็นรายการสด หรือทำในรูปของฟิล์มภาพยนตร์ หรือบันทึกลงแถบบันทึกภาพ รายการที่จัดทำจะให้ทั้งข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิง¹

สำหรับการถ่ายทอดสัญญาณที่ส่งจากระยะไกลนั้น เนื่องจากว่าสัญญาณโทรทัศน์ที่ส่งออกจากสถานีจะออกไปเป็นเส้นตรง ไม่โค้งตามความโค้งของโลก และในบางชุมชนผู้รับโทรทัศน์อาศัยอยู่ในหุบเขา มีภูเขาสูง ๆ กัน หรือบางครั้งมีตึกสูง ๆ กัน หรืออาจมีอุปสรรคทางกายภาพบางประการ เช่น มีคลื่นรบกวนหรือหิมะตกทำให้รับสัญญาณโทรทัศน์ไม่ได้ จึงมีการจัดตั้งโทรทัศน์ตามสายขึ้น โดยทำเสาวิทยุขึ้นสูง ๆ พร้อมด้วยสายอากาศซึ่งไวต่อการรับคลื่น เพื่อรับสัญญาณโทรทัศน์ซึ่งส่งมาตามอากาศ แล้วนำมาขยายกำลังเพิ่มเพื่อส่งผ่านสายเคเบิลไปเข้าเครื่องรับของผู้เป็นสมาชิก สมาชิกจะต้องจ่ายเงินสำหรับค่าสมัครเป็นประจำทุกเดือน วิธีนี้จะช่วยให้ประชาชนได้มีโอกาสเลือกชมรายการโทรทัศน์ได้มากขึ้น²

เอฟ.ซี. ซี. (Federal Communication Commission) ได้ตั้งกฎไว้ว่า สถานีโทรทัศน์ตามสายจะต้องไม่คิดค่าบริการในการจัดรายการ เพื่อสาธารณประโยชน์ รายการที่ใช้เพื่อการศึกษา และการจัดรายการของหน่วยงานรัฐบาล³ โทรทัศน์ตามสายนี้มีความสำคัญมากในการขยายบริการของห้องสมุดไปสู่เด็กเรียน และครู รวมทั้งประชาชนที่อยู่ห่างไกลห้องสมุด สมาคมห้องสมุดอเมริกันเห็นความสำคัญของโทรทัศน์ตามสายที่มีต่อห้องสมุดดังกล่าว จึงแนะนำห้องสมุดทุกแห่งให้รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับเทคนิคของโทรทัศน์ตามสาย ให้ห้องสมุดทำหน้าที่ในฐานะเป็นแหล่งช่วยในการจัดตั้งและพัฒนาโทรทัศน์ตามสายในชุมชน นอกจากนี้ สมาคมห้องสมุดอเมริกันยังได้ศึกษาถึงการนำโทรทัศน์ตามสายมาใช้ประโยชน์ในการบริหารและการให้บริการของห้องสมุดประเภทต่าง ๆ เช่น ห้อง

¹"Cable Television," Advanced Technology Libraries, I (April, 1972), 1.

²Brigette L. Kenney, and Frank W. Norwood, "CATV : Visual Library Service," American Libraries, II (July-August, 1971), 723.

³"Resolution on Video-Cable Library Service," American Libraries, IV (April, 1973), 226.

สมาคมประชาชน ห้องสมุดเฉพาะ ห้องสมุดมหาวิทยาลัย และห้องสมุดโรงเรียน แผนกสารนิเทศศาสตร์และการสื่อสารอัตโนมัติ (Information Science and Automation Division-ISAD) ซึ่งเป็นแผนกงานหนึ่งของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน ยังได้จัดตั้งศูนย์สำหรับเก็บข้อมูล (Clearinghouse) เกี่ยวกับการดำเนินงานของโทรทัศนคามสาย สำนักงานที่วอชิงตันของสมาคมห้องสมุดอเมริกันได้ดำเนินงานขั้นต่อไปด้วยการร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสำนักงานนโยบายโทรคมนาคม (Office of Telecommunications Policy) และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารทางโทรทัศน ในการพัฒนาโทรทัศนคามสาย และ ไอ เอส เอ ที ได้วางแผนจัดทำการประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ขึ้นที่กรุงวอชิงตัน ในเดือนกันยายน 1972¹ สถานที่อื่นที่ให้ความสนใจในเรื่องนี้ และจัดการสัมมนาขึ้น คือแผนกนิเทศศาสตร์ (Department of Communication Arts) และแผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ของมหาวิทยาลัยวิสคอนซิน หัวข้อของการสัมมนาคือห้องสมุดและโทรทัศนคามสาย การสัมมนาได้จัดทำขึ้นเมื่อวันที่ 21 - 23 มีนาคม 1972 โดยมีจุดประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาและสำรวจการใช้ประโยชน์ของโทรทัศนคามสาย ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้ความรู้ทั่ว ๆ ไปเกี่ยวกับโทรทัศนคามสาย เพื่อช่วยในการตัดสินใจของห้องสมุดในการใช้โทรทัศนคามสาย และเพื่อช่วยเหลือห้องสมุดในการส่งข้อมูลออกอากาศทางโทรทัศนคามสายไปสู่ชุมชน² นอกจากนี้ ทางสถาบันยังได้นำแถบบันทึกภาพจากห้องสมุดที่ใช้โทรทัศนคามสายมาแสดง รวมทั้งเครื่องบันทึกภาพ (Videotape Recorder) และยังแสดงเทคนิคในการออกอากาศโทรทัศนคามสายด้วย

โทรทัศนคามสายอยู่ภายใต้ความดูแลของรัฐบาลท้องถิ่น ผู้ที่จะดำเนินงานจัดตั้งโทรทัศนคามสายต้องขออนุญาตจากรัฐบาลท้องถิ่นก่อน รัฐบาลจะเป็นผู้อนุญาตว่าให้ดำเนินงานได้เป็นเวลาเท่าใด และครอบคลุมปริมาณผลกว้างไกลเท่าใด

¹ Advanced Technology Libraries, I, p. 5.

² Loc. cit.

การนำโทรทัศน์มาใช้ประโยชน์ในห้องสมุดในสหรัฐอเมริกาจะแตกต่างกันไปตามลักษณะและประเภทของห้องสมุด ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วสามารถแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 5 ประเภท คือ

1. ห้องสมุดจัดรายการโทรทัศน์ทั้งรายการบันเทิงและให้ความรู้
2. ห้องสมุดใช้โทรทัศน์เป็นเครื่องมือทางวิชาชีพ
3. จัดสถานที่ในห้องสมุดสำหรับให้ชม และให้เรียนวิชาจากรายการโทรทัศน์
4. ใช้โทรทัศน์ในการปฐมนิเทศห้องสมุด
5. ใช้โทรทัศน์ในการประชาสัมพันธ์ห้องสมุด¹

ห้องสมุดกับการจัดรายการโทรทัศน์

การจัดรายการโทรทัศน์ของห้องสมุดในบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา ส่วนใหญ่ห้องสมุดประชาชนเป็นผู้จัดทำ รายการที่จัดคำนึงถึงบุคคลระดับต่าง ๆ ในชุมชน คือ แบ่งรายการเป็นรายการสำหรับเด็ก เด็กวัยรุ่น ผู้ใหญ่และครอบครัว ห้องสมุดอาจจัดรายการพิเศษสำหรับผู้ชมบางกลุ่ม เช่น คนพิการ พระ ผู้ป่วยในโรงพยาบาล เป็นต้น หรืออาจจัดรายการพิเศษเนื่องในโอกาสสำคัญต่าง ๆ และอาจใช้แถบบันทึกภาพในการจัดรายการได้ เพราะมีราคาไม่แพงมาก ซึ่งห้องสมุดขนาดกลางสามารถจัดหาได้

ก่อนจัดรายการโทรทัศน์ ห้องสมุดต้องวางแผนก่อนว่าเป็นรายการสำหรับคนอายุเท่าไร ศึกษาถึงความสนใจและภูมิหลังของบุคคลที่จะจัดรายการโทรทัศน์ให้ เพื่อให้รายการที่จัดมีประโยชน์และได้ผลสมความมุ่งหมาย ในการจัดรายการโทรทัศน์ห้องสมุดจะติดต่อกขอเวลาจากสถานีโทรทัศน์เพื่อการค้า หรือสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ซึ่งสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่พร้อมเสมอที่จะจัดรายการเกี่ยวกับห้องสมุดออกอากาศให้นักเรียนได้ชมพร้อมกันจากเครื่องรับโทรทัศน์ที่โรงเรียนหรือที่บ้าน ในบางครั้งสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาจะติด

¹James C. Dance, "Prospective Uses of Television in Libraries," Unesco Bulletin for Libraries, XVII (January, 1963), 1.

ต่อมาจึงห้องสมุดให้ช่วยจัดรายการโทรทัศน์ให้ บางครั้งห้องสมุดจะร่วมมือกับมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานอื่นจัดรายการโทรทัศน์ตามความสนใจของสมาชิกในท้องถิ่น ถ้าห้องสมุดมีช่องส่งโทรทัศน์ตามสายเองจะช่วยให้สะดวกในการจัดรายการ และให้บริการต่างบ้านอื่นโดยไม่ต้องพึ่งสถานีโทรทัศน์

ใน ค.ศ. 1959 ได้มีการสำรวจเครื่องรับโทรทัศน์ในสหรัฐอเมริกา ปรากฏว่า 44.5 ล้านครอบครัวยังมีเครื่องรับโทรทัศน์¹ จำนวนคนที่อาศัยอยู่ในครอบครัวเหล่านี้ห้องสมุดได้คำนึงถึงว่าเป็นผู้ใช้ห้องสมุดเช่นเดียวกัน บางคนต้องการมาใช้ห้องสมุดแต่ไม่มีเวลามาใช้ บางคนมีเวลาแต่ขาดแรงกระตุ้นให้มาใช้ห้องสมุด การจัดรายการโทรทัศน์ของห้องสมุดจึงเป็นเครื่องมือที่ดีที่สุดที่จะแสดงให้เห็นให้ผู้ชมทราบว่า ห้องสมุดมีอะไรบางอย่างที่จะให้บริการ

การจัดรายการสำหรับเด็กที่ทำกันในห้องสมุดต่าง ๆ ของสหรัฐอเมริกา โดยมากเป็นรายการเพื่อความบันเทิงและเพิ่มเติมความรู้ให้เด็กบ้างเล็กน้อย เช่น การเล่านิทาน การแสดงละคร และการแสดงหุ่น เป็นต้น ห้องสมุดที่จัดทำรายการสำหรับเด็กเช่นห้องสมุดประชาชนคีทรอยต์ จัดรายการเล่านิทานสำหรับเด็กออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา รายการนี้เริ่มออกอากาศตั้งแต่เดือน ตุลาคม 1955 ถึงเดือน ธันวาคม 1956 ในระยะ 8 เดือนที่จัดทำรายการนี้ได้ทำเป็นรายการ 30 นาที เรียกว่า Story Hour 1 เดือน อีก 7 เดือนเป็นรายการ 15 นาที และเปลี่ยนชื่อเป็น Story Time² ในการจัดรายการจะเลือกนิทานดี ๆ มาเล่าให้เด็กฟัง โดยมากเป็นนิทานพื้นบ้านและใช้ผู้เล่าที่มีประสบการณ์ในการเล่านิทาน มีการนำภาพและโสตทัศนวัสดุอื่น ๆ มาประกอบรายการให้น่าสนใจ

¹ Shirley Marine, "TV Is in Milwaukee's Picture," A L A Bulletin, LV (February, 1961), 171.

² Kenneth E. King, and Others, "Educational Radio and Television in Detroit Public Library," Unesco Bulletin for Libraries, XI (November-December, 1957), 278.

รายการละครสำหรับเด็กที่น่าสนใจได้แก่รายการที่ห้องสมุดประชาชนมิลวอกี (Milwaukee Public Library) จัดทำ เป็นรายการตอนยาววันเสาร์ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ W T M J ช่อง 4 ชื่อรายการ Library Playhouse¹ หนังสือสำหรับรายการจะคัดเลือกไว้ล่วงหน้าโดยบรรณารักษ์แผนกบริการสำหรับเด็กของห้องสมุด เพื่อนำมาจัดทำบรรณนิทัศน์สังเขปสำหรับแจกไปยังที่ต่าง ๆ ก่อนถึงเวลาออกรายการ เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์รายการให้ประชาชนทราบ รายการแต่ละครั้งจะนำเด็กมาร่วมด้วยประมาณ 4 - 5 คน เด็กเหล่านี้มีอายุแตกต่างกันตามตัวละครในเรื่อง และคัดเลือกมาจากเด็กที่มาใช้ห้องสมุดประชาชนมิลวอกีและห้องสมุดใกล้เคียง บางครั้งก็คัดเลือกมาจากเด็กที่รักการอ่านหนังสือของสโมสรนักอ่านฤดูร้อน (Summer reading club)

บรรณารักษ์เป็นผู้ตัดสินว่า ส่วนไหนของหนังสือควรนำมาเล่นในรายการ ตัวละครตัวไหนจะนำมาแนะนำให้ผู้ชมรู้จัก ตัวไหนควรตัดทิ้ง เช่น ในการแสดงละครเรื่อง Alice in Wonderland มีการจำกัดตัวละครไว้เพียง แอลิส แฮกที่มาจากแดนน้ำชาของแมดแฮทเทอร์ (Mad Hatter) ไกรฟอน (Gryphon) และ ม็อค เทอร์เทิล (Mock Turtle)² หนังสือที่นำมาแสดงแต่ละเล่มบรรณารักษ์จะค้นคว้าเล็กน้อยเกี่ยวกับผู้แต่งหนังสือ ผู้เขียนภาพประกอบถ้าเป็นผู้มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของประชาชน หนังสือเล่มอื่นที่ผู้แต่งคนนั้นเขียน เป็นต้น

เด็ก ๆ ซึ่งเล่นเป็นตัวละครจากหนังสือต้องท่องจำบทของตนให้ได้ รวมทั้งการแสดงท่าทาง ก่อนการแสดงจริง ๆ หนึ่งชั่วโมง บรรณารักษ์จะพูดคุยกับผู้แสดงเกี่ยวกับหนังสือซึ่งนำมาเล่น ตัวละคร โครงเรื่อง ความหมายของสิ่งต่าง ๆ ในหนังสือหรือเรื่องอื่น ๆ ที่เด็กต้องการทราบ การพูดคุยนี้ช่วยให้ผู้แสดงเข้าใจหนังสือเล่มนั้นได้ดีและสามารถตีความหมายบทบาทของตัวละครแต่ละตัวได้

¹Alice Krahn, "TV's Library Playhouse," Library Journal, LXXXV (November 15, 1960), 4189.

²Loc.cit.

รายการเกี่ยวกับหนังสือที่จัดทำสำหรับเด็กอีกประเภทหนึ่ง ได้แก่รายการที่ห้องสมุดประชาชนนิวยอร์ก รัฐนิวยอร์ก จัดทำ ชื่อรายการ Reading Out Loud เป็นรายการโทรทัศน์ซึ่งจัดทำเป็นชุด ใช้เวลา 15 สัปดาห์ เริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 1960¹ มีการจัดทำรายชื่อนักอ่านโดยแผนกบริการสำหรับเด็กของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน แจกไปยังสมาชิก 500 คน ของ Library's Mothers' Groups ส่งไปให้ประธานของสมาคมผู้ปกครองและครู และส่งไปยังองค์กรต่าง ๆ ในชุมชน เช่น สมาคมลูกเสือและวัยรุ่นฮีบรู (Boy Scouts and Young Men's Hebrew Association) นอกจากนี้ก็ได้แจกให้ครูและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนและห้องสมุดอื่น ๆ มีการติดโปสเตอร์โฆษณารายการ และมีการแสดงนิทรรศการในโรงเรียนต่าง ๆ ในเมืองนิวยอร์ก ประมาณ 94 โรงเรียน รวมทั้งห้องสมุดที่ได้รับรายชื่อนักอ่านเหล่านี้ โดยนำหนังสือที่จะอ่านในรายการมาแสดงให้คนชม ถ้าห้องสมุดไม่มีต้องรับส่งชื่อนักอ่านให้ทัน รายการนี้ได้รับความสนใจจากผู้ชมเป็นจำนวนมาก ผลที่เห็นได้ชัดในห้องสมุดประชาชนนิวยอร์ก คือมีผู้ยืมหนังสือที่นำไปแสดงนิทรรศการมากขึ้น²

การจัดรายการโทรทัศน์สำหรับเด็กที่ออกอากาศทางโทรทัศน์วงจรปิดหรือโทรทัศน์ตามสายได้ทำกันในห้องสมุดบางแห่ง เช่นที่ห้องสมุดประชาชนโคลัมเบีย เป็นการจัดรายการเล่านิทาน และมีการบันทึกรายการลงบนแถบบันทึกภาพเพื่อนำไปเปิดในคราวต่อไป³

ที่เมืองนอร์วอล์ค (Norwalk) รัฐคอนเนคติกัต ซึ่งมีนักเรียนในโรงเรียนประมาณ 17,000 คน ได้ใช้ระบบโทรทัศน์วงจรปิดเชื่อมโยงโรงเรียน 26 แห่ง โดยมีห้องปฏิบัติงานศูนย์กลาง เรียกว่าศูนย์บริหารและบริการ (Administration and Service

¹Clara J. Kircher, "Newark Promotes the 'Reading Out Loud TV Series,'" Library Journal, LXXXV (May 15, 1960), 1997.

²Loc.cit.

³Video Reference Service Set up at Alabama Library," Library Journal, XCVII (June, 1972), 2031.

Center)¹ ได้นำโทรทัศน์วงจรปิดใช้กับงานห้องสมุด โดยให้ห้องสมุดจัดรายการเล่านิทาน จัดเป็นรายการสำหรับเด็กอนุบาลโดยเฉพาะ ในการจัดรายการจะเชิญอาสาสมัครจากแต่ละโรงเรียน หรือเชิญเจ้าหน้าที่ห้องสมุด หรือผู้ปกครองนักเรียนให้อ่านหนังสือนิทานจากห้องสมุด และนำมาเล่าให้เด็กฟังทางโทรทัศน์ รายการนี้ใช้หนังสือประกอบอย่างน้อย 2 เล่ม เล่มหนึ่งให้กลองจับให้ผู้ชมเห็น อีกเล่มหนึ่งสำหรับใช้เล่านิทาน หนังสือที่จะนำมาออก รายการ โดยมากเป็นเรื่องสั้น ๆ มีรูปภาพมาก²

ในการจัดรายการเล่านิทาน หรือละครสำหรับเด็ก ผู้จัดทำต้องระมัดระวังในเรื่อง การเสนอตอนที่แสดงความรุนแรง หรือความน่ากลัวให้มาก บทเหล่านี้ถ้าตัดได้ก็ควรตัด เพราะจะมีผลทางจิตใจของเด็กที่ดูรายการ บทของตัวละครแต่ละตัวก็ต้องระมัดระวัง คือ ตัวละครที่เป็นพระเอก นางเอก และตัวละครที่เป็นตัวดี ต้องไม่ให้มีบทดูร้าย หรือมีเล่ห์-เหลี่ยมแสดงความโกงเพื่อความสำเร็จของตน เด็กมักชื่นชมกับตัวละครที่ดี เพราะฉะนั้น ไม่ควรนำความชั่วมาปะปนกับความดี อารมณ์ที่ใช้ในการต่อสู้ไม่ควรเป็นอารมณ์ที่น่ากลัว เช่น มีด ฆาตกร สายไฟรัดคอ เป็นต้น ถ้าเป็นการใช้กำปั้นหรือปืนจะช่วยลดความน่ากลัวลง ได้ บทต่อสู้ไม่ควรแสดงให้เห็นชัดเจน และประการสุดท้าย การใช้เสียงดนตรีประกอบให้ เด็กตกใจขึ้นทันทีทันใด ไม่ควรทำ³

สำหรับการร่วมมือระหว่างสถานีโทรทัศน์และห้องสมุดจัดทำรายการสำหรับเด็กนั้น ห้องสมุดจะช่วยได้ด้วยการจัดพิมพ์รายชื่อหนังสือประกอบรายการโทรทัศน์ และแจกจ่ายไปตามห้องสมุดและหน่วยงานต่าง ๆ การร่วมมือที่เห็นได้ชัดเจนคือ รายการ Sesame

¹ Nelson Harding, "Utilizing Closed Circuit Television," American Libraries, I (February, 1970), 165.

² Ibid, p. 166.

³ The British Broadcasting Corporation, "The Portrayal of Violence in Television Programmes," Mass Communication, ed. K: J. McGarry (London : Clive Bingley, c1972), pp. 233 - 4.

Street¹ ซึ่งบรรณาธิการได้รับเชิญให้เข้าร่วมรายการตั้งแต่ปีที่แรกที่เริ่มจัดทำ รายการนี้เป็นรายการสำหรับเด็กที่ได้รับความนิยมอย่างสูงในสหรัฐอเมริกา มีจุดมุ่งหมายที่จะจัดให้เด็กยากจนชมมากกว่าเด็กชั้นกลาง รายการส่วนใหญ่เป็นการเล่านิทาน เมื่อเริ่มต้นรายการในปีที่สอง สำนักพิมพ์และบรรณาธิการได้เข้ามามีบทบาทมากขึ้น มีการจัดกิจกรรมการส่งเสริมการอ่าน ซึ่งประกอบด้วยบรรณาธิการ 3 คน และตัวแทนจากสำนักพิมพ์ คณะกรรมการชุดนี้ช่วยทางด้านการอ่านของผู้ชมรายการโทรทัศน์ โดยการแนะนำหนังสือประกอบรายการ ช่วยรวบรวมบรรณานุกรมชื่อ Parent-Teachers Guide to Sesame Street ซึ่งเป็นคู่มือสำหรับรายการนี้ เช่นให้รายชื่อหนังสือเกี่ยวกับครอบครัว เด็ก ไรนา เมืองต่างๆ และสิ่งแวดลอม เป็นต้น

ห้องสมุดอื่นได้ช่วยรายการนี้เช่นกัน โดยการจัดทำที่ค้นหนังสือโฆษณารายการและแจกใบผู้ใช้ห้องสมุด เช่นห้องสมุดประชาชนฟิลาเดลเฟีย ได้จัดทำที่ค้นหนังสือแจกตั้งแต่เริ่มรายการ Sesame Street และยังได้ทำรายชื่อหนังสือเกี่ยวกับรายการนี้แจกไปห้องสมุดอื่น และหน่วยงานอื่น รวมทั้งจัดนิทรรศการหนังสือประกอบรายการ²

จากรายชื่อหนังสือที่ห้องสมุดประชาชนฟิลาเดลเฟียแจกไปยังห้องสมุดต่าง ๆ บางครั้งห้องสมุดเหล่านั้นก็ใช้เป็นแนวในการสั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุด

ห้องสมุดอีกแห่งที่ให้ความร่วมมือกับรายการ Sesame Street คือห้องสมุดประชาชนไอโฮโอ มาร์กาเรต พอร์ช (Margaret Poarch) ซึ่งเป็นที่ปรึกษาบริการสำหรับเด็กของห้องสมุดได้จัดส่งรายชื่อหนังสือซึ่งเป็นคู่มือสำหรับรายการไปยังห้องสมุดประชาชนแห่งอื่น ในไอโฮโอ โดยจัดทำเป็นรายเดือน³

¹ "Sesame Street - What Next?" Library Journal, XCV (November 15, 1970), 3958.

² Doc.cit.

³ "Media Memos," Library Journal, XCV (May 15, 1970), 1896.

การจัดรายการสำหรับเด็กวัยรุ่นจำเป็นต้องจัดทำให้แตกต่างกับการจัดรายการของเด็กเล็ก คือการจัดรายการสำหรับเด็กวัยรุ่นจะเน้นหนักที่หนังสือมากขึ้น แม้ว่ารายการบางรายการอาจซ้ำกัน เช่นรายการเลานิทาน แต่เนื้อหาของรายการจะเปลี่ยนไป โดยนำหนังสือเข้ามาเป็นส่วนสำคัญของรายการ

รายการที่เกี่ยวข้องกับหนังสือโดยตรงสำหรับเด็กวัยรุ่น ซึ่งนิยมจัดกันมากในสหรัฐอเมริกา คือ รายการอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือ เช่นที่ห้องสมุดประชาชนมิลวอกก็จัดทำเป็นรายการสำหรับเด็กวัยรุ่นชื่อ Teens Talk Books¹ เป็นการอภิปรายของเด็กวัยรุ่น เด็กเหล่านี้จะพูดถึงหนังสือออกใหม่ที่อยู่ในความสนใจของพวกเขา หรือรายการ Junior Reviewers² ซึ่ง เอคคุเคชันแนล เทเลวิชั่น ออธอริตี (Educational Television Authority) ร่วมมือกับบรรณารักษ์กลุ่มหนึ่งจัดขึ้น ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ KETA ของ 13 ที่โอกลาโฮมาซิตี รายการนี้จัดทำเป็นชุด แสดงโดยเด็กวัยรุ่นในโอกลาโฮมาซิตี ตั้งแต่ชั้น 3 - ชั้น 8 เป็นการพูดคุยถึงหนังสือใหม่ที่พวกเขาเพิ่งอ่าน

รายการสำหรับเด็กวัยรุ่นซึ่งจัดโดยห้องสมุดประชาชนคือทรอยต์ ให้ชื่อว่ารายการ Young America Looks at Books และเปลี่ยนชื่อเป็น Be Your Best Self³ เมื่อจัดโดยใช้ชื่อแรก เป็นเรื่องเกี่ยวกับหนังสือเท่านั้น คือให้เด็กวัยรุ่นซึ่งเป็นนักเรียนมัธยมปลาย อภิปรายร่วมกับบรรณารักษ์เกี่ยวกับหนังสือที่พวกเขาเพิ่งอ่าน เมื่อเปลี่ยนชื่อรายการแล้ว เนื้อหาของรายการก็เปลี่ยนไป คือไม่เน้นในเรื่องหนังสืออย่างเดียว แต่พูดถึงเรื่องทั่ว ๆ ไปด้วย เช่นพูดเรื่องเกี่ยวกับมารยาทสังคม และอาชีพ เป็นต้น พร้อมทั้งนำหนังสือแสดงประกอบให้เห็นว่าหนังสือจะช่วยเด็กวัยรุ่นให้เข้าใจและแก้ปัญหาได้ และหนังสือยังช่วยพัฒนาความสนใจในการอ่านของเด็กวัยรุ่นได้ด้วย การจัดในระยะที่สามได้เปลี่ยนชื่อ

¹Marine, A L A Bulletin, LV, p. 171.

²Elizabeth Y. Price, "Oklahoma Libraries on TV," A L A Bulletin, LVI (October, 1962), 831.

³King, Unesco Bulletin for Libraries, XI, p. 278.

รายการเป็น Young America Looks at Life รายการนี้มีหัวเรื่องในการอภิปรายกว้างออกไป หัวข้อแปลก ๆ ที่นำมาอภิปรายในรายการ เช่น ความจงรักภักดี การเป็นผู้ใหญ่ และสิทธิของบุคคล เป็นต้น

ส่วนรายการเลานิทานสำหรับเด็กวัยรุ่นที่จัดทำโดยห้องสมุดประชาชนต่าง ๆ มีอยู่บ้างแต่ไม่แพร่หลายเท่ารายการอภิปรายเกี่ยวกับหนังสือ ห้องสมุดที่จัดทำรายการเลานิทาน เช่น ห้องสมุดประชาชนมิลาโอกี้ จัดทำ 2 รายการคือ Young Moderns and Books และ Your Library Story เป็นรายการเลานิทานดี ๆ โดยบรรณารักษ์ของห้องสมุดนี้¹

การจัดรายการสำหรับผู้ใหญ่ สำหรับครอบครัว หรือสำหรับคนทั่วไปของห้องสมุดสามารถจัดได้กว้างขวางกว่ารายการโทรทัศน์สำหรับเด็กหรือเด็กวัยรุ่น โดยเฉพาะรายการโทรทัศน์ที่จัดโดยทั่วไปจะทำหน้าที่ได้หลายอย่าง คือ

- ส่งข่าวเกี่ยวกับความเคลื่อนไหวของห้องสมุดไปออกสถานีโทรทัศน์ในชุมชนหรือส่งตัวแทนจากห้องสมุดไปปรากฏตัวทางสถานีโทรทัศน์เป็นครั้งคราว เพื่อให้ผู้ชมทราบกิจกรรมและสิ่งใหม่ ๆ ในห้องสมุด

- กระตุ้นประชาชนเพื่อให้สนใจการอ่าน การใช้หนังสือ และห้องสมุด

- ให้การศึกษา หนังสือในห้องสมุดทุกเล่มมีความสำคัญในการจัดรายการโทรทัศน์ เพื่อให้ความรู้ได้ เช่น รายการวิจารณ์หนังสือ รายการสำหรับผู้ใหญ่ เป็นต้น

- ให้ความร่วมมือกับสถาบันอื่น จัดรายการโทรทัศน์ทั้งรายการเพื่อการศึกษา และรายการทั่วไป เพื่อให้รายการที่จัดได้ผลดี²

รายการประจำที่ห้องสมุดได้จัดทำสำหรับผู้ใหญ่ และบุคคลทั่วไป คือรายการข่าวเกี่ยวกับหนังสือ วิจารณ์หนังสือ สัมภาษณ์และอภิปราย บางรายการอาจจัดเป็นการอ่านโคลงกลอน ซึ่งคัดมาจากบทกลอนสมัย คลาสสิก เลานิทาน แสดงดนตรี รายการตอบคำถาม

¹Marine, A L A Bulletin, LV, p. 171.

²Dance, Unesco Bulletin for Libraries, XVII, p. 2.

รายการสนทนาดกเดี่ยวปัญหาระหว่างแขกรับเชิญของห้องสมุด หรือจัดเป็นรายการสำหรับสตรี รายการสำหรับผู้ชาย หรือกลุ่มบุคคลใดโดยเฉพาะ ซึ่งให้ประโยชน์แก่คนทั่วไปได้เช่นกัน นอกจากนั้น ห้องสมุดอาจจัดรายการพิเศษในบางโอกาส เช่นจัดรายการในสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

ห้องสมุดหลายแห่งในสหรัฐอเมริกาจัดทำรายการโทรทัศน์สำหรับบุคคลทั่วไปเป็นประจำ บางห้องสมุดจัดทำเป็นครั้งคราว และบางห้องสมุดไม่เคยจัดรายการโทรทัศน์เลย ห้องสมุดที่จัดรายการโทรทัศน์เป็นประจำและได้รับความนิยมจากผู้ชมมาก ได้แก่ห้องสมุดประชาชนคีทรอยต์ ห้องสมุดประชาชนไมอามี ห้องสมุดประชาชน อัลบานี ในรัฐนิวยอร์ก ห้องสมุดประชาชนอิลลินอยส์ ห้องสมุดประชาชนมิลวอก และห้องสมุดอื่น ๆ อีกหลายแห่ง

ก. ห้องสมุดประชาชนคีทรอยต์

ในการจัดรายการโทรทัศน์ของห้องสมุดประชาชนคีทรอยต์ เมื่อเริ่มดำเนินงาน ได้ทดลองจัดรายการสำหรับผู้ใหญ่ ชื่อ Books in Action¹ เป็นรายการวิจารณ์หนังสือ และสัมภาษณ์บรรณารักษ์แผนกต่าง ๆ ของห้องสมุด มีการอ่านหนังสือและแสดงละคร ประกอบ รวมทั้งวิธีการอื่น รายการ This Week in Books ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายการ Books in Action ได้รับความนิยมสำเร็จมาก รายการนี้จัดเป็นรายการ 15 นาที เริ่มออกอากาศตั้งแต่ 6 กรกฎาคม 1956² จัดทำรายการง่าย ๆ คือมีบรรณารักษ์หนึ่งที่โต๊ะ และพูดถึงหนังสือเล่มใหม่ซึ่งเลือกมาจากรายชื่อหนังสือประจำสัปดาห์ของห้องสมุด กล้องโทรทัศน์จะจับภาพปกหนังสือให้ใกล้ที่สุดเพื่อให้ผู้ชมเกิดความสนใจหนังสือเล่มนั้น

รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่ของห้องสมุดประชาชนคีทรอยต์ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ WTVS ของ 56³ ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาแห่งเดียวในเมืองคีทรอยต์

¹ King, Unesco Bulletin for Libraries, XI, p. 279.

² Loc. cit.

³ Dance, Unesco Bulletin for Libraries, XVII, p. 2.

รายการที่ห้องสมุดประชาชนดีทรอยต์จัดเป็นรายการที่มีคุณค่าสูงเมื่อเทียบกับรายการอื่นที่ออกทางสถานีเดียวกัน ซึ่งรายการหนึ่งของห้องสมุดได้รับรางวัลความคิดสร้างสรรค์ (Creative Award) จาก สมาคมการศึกษาผู้ใหญ่แห่งมิชิแกน (Adult Education Association of Michigan) รายการที่ได้รับรางวัลคือ รายการ Conversations about Literature เป็นรายการอภิปราย 90 นาที โดยนักการศึกษาผู้ใหญ่ บรรณาธิการ อาจารย์จากมหาวิทยาลัย นักประพันธ์และผู้ใช้ห้องสมุด ผู้ชมสามารถร่วมรายการได้โดยการโทรศัพท์ไปตามคำถามและวิจารณ์ รายการนี้จัดทำโดยได้รับความช่วยเหลือจากสถานีโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัยแห่งรัฐเวย์น (Wayne State University Television) ศูนย์การศึกษาผู้ใหญ่สำหรับมหาวิทยาลัย (University Center for Adult Education) และ ดีทรอยต์ แอดเวนเจอร์ (Detroit Adventure)

รายการที่ให้ผู้ชมเข้ามามีส่วนร่วมอีกรายการหนึ่ง คือรายการ Title Hunt¹ เป็นรายการตอบคำถามของห้องสมุดประชาชนดีทรอยต์ เริ่มจัดทำในปี 1956 รายการประกอบด้วยคำถามเป็นชุด ซึ่งนำมาจากหนังสือต่าง ๆ ปัญหาเหล่านี้จะตอบโดยบรรณาธิการผู้ใช้ห้องสมุด และแขกรับเชิญพิเศษของรายการ ในขณะที่ผู้ออกรายการคิดหาคำตอบ ผู้ชมสามารถติดตาม และให้คำตอบได้ คำตอบของปัญหาแต่ละข้อจะเป็นชื่อหนังสือ ชื่อบทละคร โคลงกลอน ซึ่งเป็นการกระตุ้นให้ผู้ชมให้อยากอ่าน และอยากเห็นหนังสือเล่มนั้น รายการนี้ไม่มีการให้คะแนน และแจกรางวัล

รายการอื่น ๆ ของห้องสมุดประชาชนดีทรอยต์ เช่นรายการ Family Booktime จัดในปี 1957² เป็นรายการ 15 นาที รายการนี้แสดงวิธีที่ผู้ปกครองและเด็กสามารถหาความสุขจากการอ่านหนังสือร่วมกัน ซึ่งทำได้โดยการอ่านนิทาน อ่านโคลงกลอน หรืออ่านหนังสือสำหรับวางแผนเพื่องานเลี้ยง และการออกไปเที่ยวพักผ่อน เป็นต้น รายการแนะนำหนังสือใหม่ 5 เล่ม จากห้องสมุดเป็นอีกรายการหนึ่งซึ่งจัดเป็นประจำทุกเช้าวันพุธทางสถานี

¹King, Unesco Bulletin for Libraries, XI, p. 279.

²Loc.cit.

โทเรทัศน์ พพร บรรณาธิการเป็นผู้ดำเนินรายการและรายการ *Written in Detroit*¹ เป็นรายการสัมภาษณ์นักประพันธ์ในเมืองดีทรอยต์

การจัดรายการโทเรทัศน์ของห้องสมุดประชาชนดีทรอยต์ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา จัดออกอากาศเป็นประจำ รู้จักเน้นในสิ่งที่ควรเน้น และจัดทำรายการไม่ให้เป็นการมากห้องสมุดพยายามเสนอเนื้อหาของวิธามากกว่าจะเน้นหนักที่หนังสือ พร้อมทั้งกระตุ้นผู้ชมให้สนใจที่จะมาใช้ห้องสมุด ส่วนการทำรายการไม่ให้เป็นการนั้น ห้องสมุดประชาชนดีทรอยต์ ได้จัดรายการให้เป็นการพูดคุยกันตามสบายหรืออภิปรายโดยให้หัวข้อไว้มากกว่าจะนั่งอ่านจากบทโทเรทัศน์

ข. ห้องสมุดประชาชนมิลาโอก

ห้องสมุดประชาชนมิลาโอก จัดรายการโทเรทัศน์สำหรับผู้ใหญ่ 2 รายการ คือ รายการอภิปราย และรายการ *An Open Book*² รายการแรก ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการค้า ส่วนรายการหลังออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

รายการอภิปรายออกอากาศในเดือนตุลาคม 1956 เป็นรายการครึ่งชั่วโมง และเชิญแขกพิเศษมาร่วมรายการ บุคคลที่เชิญมาแล้ว เช่น จอห์น เอฟ. เคนเนดี (John F. Kennedy) ฮาร์แลน คลีฟแลนด์ (Harlan Cleveland) ชูตจากานา นักวิทยาศาสตร์ นักการศึกษา นักการเมือง และศิลปิน เป็นต้น บุคคลเหล่านี้จะแสดงความคิดเห็นของตนถกเถียงปัญหาทั้ง และซักถามกันเอง หัวเรื่องของรายการอภิปรายจะเปลี่ยนทุกสัปดาห์ เรื่องที่น่าสนใจอภิปราย เช่น การศึกษา สังคม การเมือง เศรษฐศาสตร์ และศิลปะ เป็นต้น เมื่อจบรายการ บรรณาธิการจะเสนอหนังสือซึ่งมีอยู่ในห้องสมุดและสิ่งเกี่ยวข้องอื่น ๆ สำหรับให้ผู้ชมได้ติดตามต่อไป

¹Dance, Unesco Bulletin for Libraries, XVII. p. 4.

²Marine, ALA Bulletin, LV, p. 169.

รายการ An Open Book เริ่มขึ้นในเดือนมิถุนายน 1957 รายการนี้มีผู้สนใจ
ชมมาก เป็นรายการเกี่ยวกับงานของนักประพันธ์คนสำคัญ ๆ กล่าวถึงชีวิต และงานชิ้นเอก
หนึ่งชิ้น ใช้วิธีเล่าให้ฟังหรือเล่นเป็นละคร นักแสดงชายและหญิง เล่นเป็นตัวละครจาก
หนังสือ เล่นเป็นนักประพันธ์ หรือเล่นเป็นคุณรู้จักคุ้นเคยกับนักประพันธ์ ตัวละครเล่นบทซึ่ง
คัดมาจกส่วนหนึ่งของหนังสือและผู้อ่านกล่าวถึงประวัติความเป็นมา ที่ความหมาย และอ่าน
บทวิจารณ์จากที่ต่าง ๆ มีการแนะนำเอกสารอ้างอิงเมื่อจบรายการ หอสมุดประชาชน
ชิคาโก เคยจัดรายการพิเศษทางสถานีโทรทัศน์ WTMJ¹ เป็นรายการ 15 นาทีคืนรายการ
ภาพยนตร์ภาคกลางวันเสาร์ รายการนี้จัดเนื่องในโอกาสครบรอบ 75 ปีของหอสมุด และจัด
เนื่องในสัปดาห์หอสมุดแห่งชาติ (National Library Week)

ก. หอสมุดประชาชนไมอามี

หอสมุดประชาชนไมอามี เริ่มทดลองจัดรายการโทรทัศน์เป็นครั้งแรกที่สถานี
โทรทัศน์เพื่อการค้า WTVJ ช่อง 4 รายการที่จัดทำได้แก่รายการสัมภาษณ์นักวิชาการ กวี
และนักประพันธ์ โดยบรรณาธิการและรายการเล่านิทาน รายการเหล่านี้จัดทำเป็นรายการ
สด²

ทางสถานีโทรทัศน์ WTHS ช่อง 2 ซึ่งเป็นสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา หอสมุด
ประชาชนไมอามีได้จัดทำรายการครึ่งชั่วโมงทุกสัปดาห์ เริ่มตั้งแต่ เดือนเมษายน 1958
รายการที่จัดมีทั้งรายการสดจัดทำที่สถานี และรายการไปเยี่ยมนักประพันธ์ และบุคคลใน
วงการอื่นนอกสถานที่ เช่น ไปเยี่ยม ฮิลดา สตูเออร์แมน (Mme. Hilda Steuerman)
นักเปียโนชาวเวียนนา เฟรด ชอว์ (Fred Shaw) นักเขียนคอลัมน์ในหนังสือพิมพ์ และ
นินา โนวาค (Nina Novak) นักระบำบัลเลต์ รายการที่จัดเริ่มเวลา 20.00-20.30น.³

¹Ibid., p. 171.

²Katherine A Warren, "Have Library, Will Publicize," Library Journal, LXXXVII (June 15, 1962), 2320.

³Ibid., p. 2321.

รายการอื่น ๆ ที่น่าสนใจของห้องสมุดซึ่งจัดที่สถานีเดียวกัน คือรายการ Censorship and Henry Miller's Tropic of Cancer ซึ่งเป็นรายการอภิปรายที่สนุกสนานมาก และรายการอภิปรายระหว่างบรรณาธิการ และจอห์น ดี. แมคโดนัลด์ (John D. MacDonald) ซึ่งเป็นประธานของ Mystery Story Writers of America และเป็นผู้เขียนนิยายสืบสวนเรื่อง The Executioners

รายการโทรทัศน์ของห้องสมุดประชาชนไมอามีที่จัดทางสถานีโทรทัศน์ WTHS ของ 2 ได้รับจดหมายชมเชยจากผู้ชมเป็นจำนวนมาก เนื่องจากสถานีโทรทัศน์นี้ส่งออกอากาศหลายเมือง คือ ปาล์มบีช คีย์ส (Keys) มิมีนี และไปยังชายฝั่งทะเลตะวันตกของฟลอริดา จึงได้รับผลจากผู้ชมกลับมา¹

ห้องสมุดประชาชนไมอามียังได้จัดรายการออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ WPST ของ 10 เกือบละ 2 ครั้ง รายการที่จัดมีเนื้อหาเหมือนที่จัดทางสถานีโทรทัศน์อื่น คือเป็นรายการที่เน้นค่านหนังสือ อภิปราย และสัมภาษณ์ รายการแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 10 นาที โดยมีบรรณาธิการของห้องสมุดเป็นผู้อภิปรายร่วมกับแขกรับเชิญของรายการ เช่น นักประพันธ์ ศิลปิน ปฏิมากร นักประดาน้ำ คนเลี้ยงนก ผู้อำนวยการสถานพักผ่อนหย่อนใจ นักบัลเล่ต์ นักดนตรี นักเล่นกล เป็นต้น รายการแต่ละครั้งแตกต่างกันไปตามอาชีพของผู้มาร่วมรายการ เช่น ฟิลิป อเมโร (Philip Amero) ซึ่งเป็นผู้อำนวยการรักษาความปลอดภัยของ Y M C A ได้พูดถึงสัตว์น้ำที่มีอันตราย และนำเครื่องมือที่จะให้ความปลอดภัยมาสาธิต ในการอภิปรายทุกครั้งจะนำหนังสือมาร่วมรายการด้วย รายการนี้ทำให้ห้องสมุดประชาชนไมอามีมีผู้มาชมมากขึ้น รวมทั้ง แมฆาน คนชรา และแขกรับเชิญของรายการ

สถานีโทรทัศน์ WPST ของ 10 นี้ต่อมาเปลี่ยนชื่อสถานีเป็น WLBW ของ 10 ซึ่งห้องสมุดยังคงจัดรายการอยู่เป็นประจำ แต่จัดเป็นรายการ 2 เกือบต่อ 1 ครั้ง เริ่มเวลา 8.15 - 8.30 น. ทุกวันจันทร์ ใสชื่อรายการว่า Focus²

¹Loc. cit.

²Ibid., p. 2322.

ง. ห้องสมุดประชาชนอิลลินอยส์

ใน ค.ศ. 1955 ห้องสมุดประชาชนอิลลินอยส์ร่วมกับมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ ได้ทำการค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับการจัดรายการเพื่อหาวิธีจัดรายการที่ดีและมีประโยชน์ รายงานฉบับแรกของโครงการนี้ลงพิมพ์ใน Illinois Libraries ฉบับเดือนธันวาคม 1956¹ สรุปรายการซึ่งห้องสมุดประชาชนอิลลินอยส์จะจัดทำทั้งหมด ซึ่งได้แก่รายการข่าวเกี่ยวกับหนังสือ ใช้เวลา 5 - 10 นาที ทุกสัปดาห์ ออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ WILL โดยใช้เวลาจากส่วนหนึ่งของข่าวประจำวัน ตอนเย็นใช้ภาพประกอบจากหนังสือและนิตยสาร แสดง บางครั้งใช้สไลด์ หรือฟิล์มสตริป แสดงหนังสือจากห้องสมุด รายการอีกรายการหนึ่ง จัดครั้งละครึ่งชั่วโมงทุกสัปดาห์ เป็นรายการกึ่งละคร มีวัตถุประสงค์ในการให้ความรู้ เสนอเรื่องราวที่ผู้ชมควรรู้ และให้ทราบถึงปัญหาของการศึกษาในปัจจุบัน ปัญหาที่นำมาเสนอ เช่น การแบ่งผิว ปัญหาอาชญากรรมวัยรุ่น การศึกษาประชาชน ศิลปะ การเต้นบัลเลต์ และดนตรี รายการอีก 2 รายการของห้องสมุดเป็นรายการที่จัดทำจากหนังสือในห้องสมุด เกี่ยวกับประวัติของประธานาธิบดีลินคอล์น (Lincoln Collections) รายการแรก เรียกว่า The Great Debate พูดถึงประวัติและความสำคัญของ Lincoln Douglas Debates รายการที่สองชื่อ Lincoln, Christian Without a Creed กล่าวถึงความเชื่อทางศาสนาของลินคอล์น นอกจากนั้นเป็นรายการพิเศษของห้องสมุดซึ่งจัดทำออกอากาศระหว่างสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ให้ชื่อรายการว่า To Be a Librarian²

จ. ห้องสมุดประชาชนอัลบานี

ห้องสมุดประชาชนอัลบานีในรัฐนิวยอร์กจัดรายการโทรทัศน์เป็นประจำเช่นเดียวกับห้องสมุดอื่น ตามปกติรายการที่จัดเป็นเรื่องเกี่ยวกับบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด เช่น

¹C. Walter Stone, "Public Libraries, Radio and TV," Illinois Libraries, XL (September, 1958), 571.

²Ibid., p. 572.

การวิจารณ์หนังสือ หนังสือมาใหม่ บริการของแผนกจ่ายรับ และบริการตอบคำถามและอ้างอิง ก่อนถึงสัปดาห์หนังสือแห่งชาติในปี 1960 หอสมุดโคคิกจัดรายการใหม่เพื่อร่วมรายการสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ บรรณารักษ์ของหอสมุดประชาชนอลบานีมีความเห็นว่า ควรให้ชุมชนได้ทราบการทำงานหลังจากของหอสมุดบาง เช่น ให้ทราบว่าหอสมุดจะทำหน้าที่อะไรบ้างก่อนที่จะหนังสือจะขึ้นชั้นให้ผู้ใช้หอสมุดได้ใช้ เริ่มตั้งแต่การเลือกซื้อหนังสือของบรรณารักษ์ กรรมวิธีในการเลือกซื้อ การทำหนังสือออกให้เริ่มเริ่มจากการทำบัตรรายการ และจัดหมู่หนังสือจนถึงการส่งหนังสือไปหอสมุดสาขาต่าง ๆ การจัดเตรียมนิทรรศการ และการซ่อมหนังสือ เป็นต้น ผลปรากฏว่า ความคิดนี้เป็นที่ยอมรับ หอสมุดจึงจัดรายการโทรทัศน์แสดงงานหลังจากของหอสมุดขึ้น รายการนี้ได้บันทึกลงแถบบันทึกภาพเพื่อให้บรรณารักษ์เปิดดูภายหลัง เป็นรายการที่ได้รับความนิยมสูงเพราะมีผู้เขียนจดหมายชมมา มาก¹

ฉ. หอสมุดประชาชนอื่น ๆ

รายการโทรทัศน์ซึ่งจัดทำโดยหอสมุดอื่น ๆ ในสหรัฐอเมริกา เช่น รายการ Books in Good Hands² จัดทำโดยความร่วมมือของบรรณารักษ์หอสมุดประชาชน โอกลาโฮมา และ เอกคูเคชันแนล เทเลวิชัน ออธอริตี้ รายการนี้แสดงให้เห็นว่าหอสมุดพร้อมที่จะจ่าย-รับหนังสือและให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนเสมอ รายการของสตรีรายการหนึ่งซึ่งจัดทำโดย เอสเธอร์ โคนแนท (Esther Donat) ทางสถานีโทรทัศน์ KFBQ ที่เซนต์โจเซฟ รัฐมิสซูรีได้เชิญบรรณารักษ์หอสมุดประชาชนเซนต์โจเซฟมาร่วมรายการทุกสัปดาห์เพื่อพูดถึงหนังสือใหม่ รายการนี้เป็นรายการ 1 ชั่วโมง ให้เวลาสำหรับหอสมุด 5 - 15 นาที บรรณารักษ์ที่มาร่วมรายการจัดทำรายการอย่างง่าย ๆ โดยการนำหนังสือ

¹Olga H. Briggs, "On Camera," Wilson Library Bulletin, XXXV (March, 1961), 551 - 2.

²Price, A L A Bulletin, LVI, p. 829.

มาแสดงพร้อมทั้งคำวิจารณ์สั้น ๆ ซึ่งบางครั้ง เอส เซอร์ โคนเนท ซึ่งเป็นผู้ดำเนินรายการ อาจขอคำวิจารณ์เพิ่มเติม ถ้าเป็นหนังสือที่มีเนื้อเรื่องแปลกกว่าเล่มอื่น หรือมีชื่อแปลก บรรณาธิการอาจใช้เวลาพูดถึงหนังสือเล่มนั้นนานกว่าปกติ ในการวิจารณ์หนังสือพยายามเน้นในเรื่องขอบเขตหรือเนื้อหาของหนังสือเท่านั้น บรรณาธิการซึ่งมาออกรายการจะไม่พูดถึงหนังสือใหม่ หรือหนังสือเฉพาะวิชาอย่างเด็ดขาด แต่จะพูดถึงหนังสือที่อยู่ในความสนใจของคนทั่วไป ทั่ว ๆ ไปด้วย เช่น หนังสือแนะนำวิธีเลี้ยงเด็ก เล็ก หนังสือแนะนำวิธีทำธุรกิจของตนเอง หรือ หนังสือแนะนำวิธีเขียนหนังสือ และยังมีแนะนำหนังสือสำหรับผู้ชาย หนังสืออ้างอิง ประเภทต่าง ๆ หนังสือแนะนำการวางแผนไปพักผ่อนในฤดูใบไม้ผลิหรือฤดูร้อน

ในการพูดวิจารณ์หนังสือบางครั้งบรรณาธิการจะอธิบายเพิ่มเติมถึงวัตถุประสงค์ของห้องสมุด การดำเนินงาน และนโยบาย หนังสือที่นำมาแสดง เลือกที่มีปกสวยงามเพื่อให้ดึงดูดความสนใจของผู้ชม เมื่อพูดถึงหนังสือเล่มใด บรรณาธิการอาจอ่านส่วนหนึ่งของหนังสือใหญ่ชมฟัง เช่น หนังสือโคลงกลอน บางครั้งบรรณาธิการจะเชิญผู้ชมมาร่วมรายการซึ่งเลือกจากผู้ที่มีความสนใจในห้องสมุด และตัวแทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ของชุมชน

ทุกครั้งที่บรรณาธิการออกรายการนี้ ได้มีผู้โทรศัพท์มาที่ห้องสมุดประชาชน เซนต์ โจเซฟ อย่างน้อย 1 - 2 ครั้ง เพื่อถามถึงรายชื่อหนังสือซึ่งนำไปออกในรายการ และบรรณาธิการห้องสมุดอื่น ๆ ในเซนต์นั้นก็ได้รับโทรศัพท์สอบถามมาเช่นเดียวกัน¹

สำหรับความร่วมมือซึ่งห้องสมุดจะให้ได้กับรายการโทรทัศน์ซึ่งจัดทำทางสถานีโทรทัศน์เพื่อการค้า และสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษาอีกวิธีหนึ่งคือ การจัดเตรียมหนังสือและรายชื่อหนังสือประกอบรายการโทรทัศน์ ซึ่งสมาคมห้องสมุดอเมริกันเองได้มีบทบาทมากในคานี้ คณะกรรมการการกระจายเสียง (Broadcast Committee) ของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน และแผนกบริการผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนนิวยอร์ก ได้ร่วมมือกับสถานีโทรทัศน์ของ 13 ในนิวยอร์ก ในการจัดเตรียมรายชื่อหนังสือสำหรับออกในรายการซึ่งจัดทำทางสถานีนี้เพื่อให้

¹ Irwin Sexton, "Simplified TV Programming," Wilson Library Bulletin, XXXIII (March, 1959), 495 - 503.

ชุมชนที่มีความสนใจในหนังสือโคทรอบ ครั้งแรกคณะกรรมการกระจายเสียงเป็นผู้จัดทำ ต่อมาได้เปลี่ยนเป็นแผนกบริการผู้อ่านของห้องสมุดประชาชนนิวยอร์ก ในการดำเนินงาน ทางสถานีโทรทัศน์จะส่งรายการโทรทัศน์ที่ออกอากาศในแต่ละเดือนมายังหน่วยงานดังกล่าว เพื่อให้ใส่รายชื่อหนังสือซึ่งคัดเลือกแล้วสำหรับแต่ละรายการ รายชื่อหนังสือเหล่านี้จะนำไปออกอากาศพร้อมกับรายการ บางครั้งนำหนังสือไปออกรายการด้วย หนังสือที่นำไปออก นี้เป็นสิ่งเพิ่มเติมพิเศษให้กับรายการ ไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของรายการโดยตรง หนังสือ ประกอบรายการบางครั้งใช้วิธีอ่านชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง และเนื้อหา และมีภาพประกอบจาก หนังสือ บางครั้งก็อ่านเรื่องในหนังสือให้ชุมชนฟัง¹

รายการโทรทัศน์ซึ่งคณะกรรมการกระจายเสียงของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน ได้พยายามนำมาเกี่ยวข้องกับห้องสมุดคือ รายการ Profiles in Courage² ซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ NBC เป็นการนำรายการจากหนังสือที่ได้รับรางวัลพูลิตเซอร์ เริ่มออกอากาศครั้งแรกเมื่อ 8 พฤศจิกายน 1964 พร้อมกับรายการนี้คณะกรรมการห้องสมุดของห้องสมุดประชาชนได้จัดทำรายชื่อหนังสือ รวมทั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ แจกไปยังห้องสมุดต่าง ๆ ในเขตพื้นที่ซึ่งรับรายการจากสถานีโทรทัศน์ NBC ได้

ห้องสมุดยังช่วยส่งเสริมการจัดรายการโทรทัศน์ได้โดยวิธีที่กระตุ้นให้กลุ่มบุคคลต่าง ๆ จัดรายการโทรทัศน์ที่ดีและมีประโยชน์ วิธีที่ห้องสมุดสามารถทำอย่างใดคือ การให้รางวัลแก่รายการโทรทัศน์ที่ดี เช่น ที่ห้องสมุดประชาชนไฮจอห์น ในรัฐแมรี่แลนด์ ได้ทำไปแล้ว ไฮจอห์นเป็นห้องสมุดแห่งแรกที่ให้รางวัลแก่ผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ รางวัลที่ให้

¹Nancy Paige, "Breaking the Permissions Barrier : The Creative Use of Books on TV," Library Journal, LXXXIX (September 15, 1964), 3404.

²"Two New Broadcast Series Provide Tie - in with Library Reading Programs," Library Journal, XC (January, 1965), 215.

ครั้งแรกให้เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 1968¹ แก่เด็กวัยรุ่น 6 คน ซึ่งเป็นสมาชิกของสโมสรโทรทัศน์ไฮจอห์น (High John Video Club) รายการดีเคนรายการหนึ่งซึ่งเด็กเหล่านี้จัดทำคือ รายการชื่อ The Three K's จัดทำเพื่อเป็นอนุสรณ์แก่ จอห์น เอฟ. เคนเนดี มาร์ติน ลูเซอว์ คิง จูเนียร์ และ โรเบิร์ต เอฟ. เคนเนดี เงินรางวัลที่ให้นำมาจากเงินงบประมาณของห้องสมุด และจากเงินช่วยเหลือของพริ้นซ์ จอร์จ เคานตี เมโมเรียลไลบรารี (Prince George's County Memorial Library) และโรงเรียนบรรณารักษศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยแมริแลนด์

ในการจัดรายการโทรทัศน์ของห้องสมุดไม่ว่าจะเป็นรายการสำหรับเด็ก เด็กวัยรุ่น หรือคนทั่วไป ห้องสมุดต้องใช้เวลามาก รวมทั้งแรงงานของบรรณารักษ์ผู้จัดทำ การจัดรายการโทรทัศน์ต้องมีการวางแผนไว้วางหน้าเป็นแผนระยะยาว ห้องสมุดที่จัดรายการโทรทัศน์จำเป็นต้องได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ของห้องสมุด เพราะการทำรายการต้องมีทั้งการเขียนบทโทรทัศน์ พิธีบทโทรทัศน์ โฆษณารายการโดยแจกรายชื่อหนังสือ ทิคเก็ตเตอร์ และจัดนิทรรศการ ถ้ารายการที่จัดทำมีแขกรับเชิญมาร่วมด้วย ห้องสมุดยังต้องจัดการเรื่องรับส่งบุคคลเหล่านี้

รายการโทรทัศน์ที่จัดทำอย่างดีและมีความระมัดระวังจะช่วยให้เด็ก เด็กวัยรุ่น และผู้ใหญ่รู้จักคิดถึงตัวเอง เพื่อนบ้าน และโลกที่อยู่อาศัย รวมทั้งจะช่วยให้เห็นคุณค่าและชื่นชมกับวัฒนธรรมรอบ ๆ ตัว ผลที่ได้จากรายการอีกอย่างหนึ่งคือ รายการโทรทัศน์ที่ดีจะช่วยให้ผู้ชมเข้าใจและรู้จักห้องสมุดว่าเป็นสถาบันทางการศึกษาอย่างหนึ่ง และบรรณารักษ์เองก็จะเป็นบุคคลที่มีค่าควรแก่การรู้จัก

ห้องสมุดใช้โทรทัศน์เป็นเครื่องมือทางวิชาชีพ

การใช้โทรทัศน์เป็นเครื่องมือทางวิชาชีพของห้องสมุดในสหรัฐอเมริกาเพิ่งเริ่มต้นทำมาไม่นาน เพราะห้องสมุดทำได้โดยส่งรายการออกอากาศทางโทรทัศน์วงจรมืด หรือ

¹"High John" Library Gives TV Awards," Library Journal, XCIV (January 1, 1969), 22.

โทรทัศน์ตามสายเท่านั้น ห้องสมุดบางแห่งซึ่งมีห้องสมุดอื่นร่วมอยู่ในโครงข่าย อาจติดตั้ง เครื่องมือ เพื่อเป็นศูนย์กลางของการออกรายการ โดยจัดทำห้องส่งสำหรับออกอากาศ เล็ก ๆ แต่มีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายความว่า ห้องสมุดมีของส่งโทรทัศน์ตามสายเป็นของตนเอง และส่งภาพตามสายเคเบิลไปยังผู้ขอรับทั่วไป รวมทั้งเชื่อมติดต่อกับห้องสมุดอื่นและ โรงเรียนควย ห้องสมุดบางแห่งที่ไม่มีของส่งโทรทัศน์ตามสายของตนเองอาจขอเวลาจาก ของส่งโทรทัศน์ตามสายอื่น ๆ โดยใช้เวลาที่ของส่งเหล่านั้นว่างจากการถ่ายทอดรายการ ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวห้องสมุดจะส่งรายการโทรทัศน์ของห้องสมุดได้ โดยติดตั้ง เครื่องมือ ส่งรายการจากห้องสมุด เรื่องการขอเวลาจากของส่งโทรทัศน์ตามสายดังกล่าว โทรทัศน์ เพื่อการศึกษามีชิแกน (Michigan Educational Television) ได้ให้ความสนใจมาก และได้ทำการค้นคว้าเกี่ยวกับโทรทัศน์ตามสายซึ่งเชื่อมติดต่อกันได้ทั้งรัฐ ผลจากการค้นคว้า ได้นำมาชี้แจงให้ห้องสมุดได้ทราบว่าโรงเรียนจะใช้โทรทัศน์เฉพาะในเวลาเช้าถึงบ่ายเท่านั้น และใช้เพียงสัปดาห์ละ 5 วัน เพราะฉะนั้นเวลาที่เหลือ ห้องสมุด หน่วยงานของรัฐ สถาบันต่าง ๆ หรือกลุ่มบุคคลต่าง ๆ จะนำมาใช้ส่งรายการโทรทัศน์ของตนเองได้

ในการใช้โทรทัศน์เป็นเครื่องมือทางวิชาชีพ ห้องสมุดจะใช้โทรทัศน์ในการให้บริการของห้องสมุดโดยตรง รวมทั้งคำนบริหาร ซึ่งการถ่ายทอดรายการจะทำออกจากห้องสมุดเท่านั้น

การใช้โทรทัศน์ตามสายเป็นเครื่องมือทางวิชาชีพนี้ ห้องสมุดสามารถใช้ได้หลาย คำนคือ

1. ใช้ในการให้บริการตอบคำถามและอ้างอิงทางจอโทรทัศน์ ระบบโทรทัศน์ วงจรปิดในห้องสมุดจะช่วยให้ห้องสมุดที่มีอุปกรณ์และหนังสือสำหรับค้นคว้าอ้างอิงน้อยได้ใช้ วัสดุและหนังสือที่มีในห้องสมุดใหญ่ ๆ ในระบบโครงข่ายได้ เช่นเมื่อผู้ใช้ห้องสมุดต้องการ ค้นคว้าเรื่องราวจากหนังสือในห้องสมุดหนึ่งและห้องสมุดดังกล่าวไม่มีหนังสือที่มีคำตอบนั้น ๆ ทางห้องสมุดจะติดต่อไปยังห้องสมุดอื่นที่คิดว่าจะมีคำตอบ ห้องสมุดหลังอาจตอบคำถามได้

¹Dance, Unesco Bulletin for Libraries, XVII, p. 4.

ทันทีถ้าข้อมูลหาได้ง่าย บางครั้งอาจทวงนักเวลาส่งคำตอบทางโทรศัพท์มือถือของสมุดค่า
ข้อมูลของใช้เวลาคนควานาน ถ้าผู้ใช้ของสมุดเป็นสมาชิกของโทรศัพท์ตามสาย อาจจะ
โทรศัพท์ขอข้อมูลที่ต้องการได้จากบ้านโดยไม่ต้องผ่านห้องสมุดและคอยชมคำตอบทางจอ
โทรศัพท์ในบ้าน การตอบคำถามทางโทรศัพท์จะทำให้เฉพาะคำตอบที่มองเห็นได้ เช่น
แผนที่ โคลาแกรม รูปภาพ เป็นต้น นอกจากใช้ตอบคำถามอ้างอิงโทรศัพท์วงจรมือถืออาจใช้
ในการถ่ายเอกสารข้อมูลโดยตรง คือให้รายละเอียดจากหน้าหนังสือจริง ๆ ตัวอย่างที่มีผู้ทำ
แล้วในห้องสมุดคือ การอ่านจากระยะไกล (remote reading) วิธีนี้ผู้คนที่วิจัยจะนั่ง
อยู่ในห้องเล็ก ๆ ที่ใช้สำหรับศึกษาค้นคว้า ซึ่งติดตั้งเครื่องรับโทรศัพท์วงจรมือถือไว้ รวมทั้ง
เครื่องคิดเลขภายในและโทรศัพท์ ผู้คนที่วิจัยสามารถหมุนโทรศัพท์ไปที่ห้องสมุดซึ่งอาจอยู่
คนละตึกหรือคนละเมืองเพื่อติดต่อขอเรื่องที่ต้องการจากหนังสือและอุปกรณ์อื่น ๆ ในห้องสมุด
หนังสือและอุปกรณ์ดังกล่าวจะถูกนำมาถ่ายเอกสารหน้ากล้องโทรศัพท์โดยเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ผู้
คนควาค้นคว้าจะค้นคว้าจากหน้าโลกให้เจ้าหน้าที่เปิดให้ได้ ถ้าผู้อ่านต้องการจะถ่ายภาพ
จากหน้าหนังสือไว้ก็สามารถทำได้ทันที เพราะในห้องนั้นจะมีเครื่องมือสำหรับถ่ายเอกสาร
โดยเฉพาะ ข้อมูลจากหน้าหนังสือสามารถส่งไปได้อย่างรวดเร็วประมาณ 500 หน้า ใน
5 นาที

2. ใช้ในการเลือกซื้อหนังสือ ห้องสมุดทุกประเภทและทุกขนาดมักประสบ
ปัญหาอยู่เสมอในเรื่องไม่สามารถสำรวจหนังสือออกใหม่ได้ก่อนสั่งซื้อหนังสือเล่มนั้น โดย
ปกติบรรณารักษ์สำรวจจากรายชื่อหนังสือของสำนักพิมพ์หรือดูจากการโฆษณาหนังสือ หรือ
วิจารณ์หนังสือ ซึ่งส่วนมากไม่ให้ข้อมูลที่เพียงพอเช่นเท่าไรนัก โทรศัพท์วงจรมือถือได้นำมา
ใช้กับงานห้องสมุดในด้านนี้โดยใช้กับห้องสมุดระบบโครงข่าย หรืออาจใช้กับห้องสมุดในรัฐใด
รัฐหนึ่ง วิธีนี้ห้องสมุดศูนย์กลางจะเป็นผู้จัดทำกรถ่ายเอกสารโทรศัพท์ระบบวงจรมือถือซึ่งห้องสมุด
อื่น ๆ ในโครงข่ายหรือในรัฐจะเป็นผู้รับ ห้องสมุดศูนย์กลางจะนำหนังสือแต่ละเล่มมาแสดง
ให้เห็นอย่างละเอียดโดยมีบรรณารักษ์ซึ่งได้รับการฝึกอบรมมาแล้ว เป็นผู้ให้ความคิดเห็นเกี่ยว
กับหนังสือและยังนำบทวิจารณ์ที่ตีพิมพ์จากที่ต่าง ๆ มาช่วยเสริมความเห็นของบรรณารักษ์
จากรายการนี้จะช่วยให้ห้องสมุดต่าง ๆ ตัดสินใจเลือกซื้อหนังสือได้

3. ใช้ในการฝึกงานในห้องสมุด ซึ่งทำได้ในระดับเขตหรือระดับรัฐเช่นเดียวกัน

โดยจัดทำเป็นการประชุมเชิงปฏิบัติการของห้องสมุด (work - shop) หรือจัดทำเป็นการฝึกงานใหญ่รับรายการชมโดยตรงทางโทรทัศน์วงจรปิด บรรณารักษ์ผู้จัดทำรายการจะบอกไปยังบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดประชาชน หรือห้องสมุดประเภทอื่น ๆ ล่วงหน้าว่าจะมีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการของห้องสมุด หรือการฝึกงานห้องสมุดถ่ายทอดทางโทรทัศน์ ซึ่งบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดควรชมเพื่อประโยชน์ของตนเอง การฝึกงานในห้องสมุดนี้รวมถึงการจัดทำป้ายนิเทศ การจัดนิทรรศการ การสาธิตบริการหรืออุปกรณ์ใหม่ ๆ ในห้องสมุด วิธีนี้จะช่วยประหยัดเวลาในการฝึกงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุดได้

4. ใช้ในการประชุมของบรรณารักษ์ เมื่อมีการประชุมของบรรณารักษ์ซึ่งทำเป็นระดับเมืองหรือระดับรัฐ อาจใช้โทรทัศน์วงจรปิดถ่ายทอดการประชุมเพื่อให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดและบรรณารักษ์ที่ไม่ได้เข้าร่วมประชุมได้ทราบ

5. ใช้เป็นเครื่องตรวจห้องอ่านหนังสือ ชั้นเก็บหนังสือและบริเวณจัดนิทรรศการ วิธีนี้กล้องโทรทัศน์ทำหน้าที่สำรวจแทนบรรณารักษ์เพื่อความปลอดภัยของห้องสมุด และเพื่อกันการขโมยหนังสือ บรรณารักษ์ไม่ต้องเดินตรวจ เพียงดูจากจอโทรทัศน์จะทราบความเคลื่อนไหวในห้องสมุดได้ ห้องสมุดที่ใช้ประโยชน์ของโทรทัศน์ในค่านี้นี้ได้ต้องมีกล้องโทรทัศน์วงจรปิดเป็นของตนเอง¹

การใช้ประโยชน์ของโทรทัศน์วงจรปิดหรือโทรทัศน์ตามสายในห้องสมุดในฐานะเป็นเครื่องมือทางวิชาชีพ ได้มีการสาธิตขึ้นในเมืองดีทรอยต์เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 1961 ในระหว่างการประชุมประจำปีของสมาคมห้องสมุดมิชิแกน² ในการสาธิตนี้ห้องสมุดประชาชนดีทรอยต์ได้จัดห้องสำรวจหนังสือให้เป็นห้องส่งรายการโทรทัศน์ โดยบริษัทเฮาเวิร์ด แอนด์ สมิธ อินคอปอเรชัน (Howard & Smith Incorporation) ได้จัดหากล้องโทรทัศน์ อุปกรณ์โทรทัศน์อื่น ๆ และอุปกรณ์ไฟฟ้าให้ บริษัทมิชิแกน เบล เทเลโฟน (Michigan

¹Dance, Unesco Bulletin for Libraries, XVII, pp. 5 - 6.

²James C. Dance, "Libraries and Closed-Circuit TV," Wilson Library Bulletin, XXXVI (March, 1962), 562.

Bell Telephone Company) ได้ติดตั้งสายโทรศัพท์โดยต่อจากห้องสมุดไปยังห้องประชุม ในโรงแรมซึ่งอยู่ห่างกัน 5 ไมล์ และติดตั้งเครื่องส่งไมโครเวฟบนหลังคาห้องสมุดเพื่อส่ง รายการจากห้องสมุดไปยังห้องประชุม บริษัทเยนเนอรัล อีเล็กทริก คอปอเรชัน (General Electric Corporation) ได้ติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ขนาด 21 นิ้วหลายเครื่องในห้องประชุมในโรงแรม

การสาธิตการใช้ประโยชน์ของโทรทัศน์วงจรปิดในห้องสมุดในฐานะเป็นเครื่องมือทางวิชาชีพนี้ บรรณารักษ์ในมิชิแกนและกรรมการห้องสมุดมากกว่า 300 คนซึ่งเข้าร่วมประชุมได้ชมรายการจากโทรทัศน์วงจรปิด รายการที่จัดสาธิตมี 3 รายการ คือ การอภิปรายเกี่ยวกับการเลือกซื้อหนังสือ การฝึกงานในห้องสมุด และบริการตอบคำถามอ้างอิง วิทยุการส่งภาพ แผนภูมิ ตาราง และหน้าสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ทางโทรทัศน์ รายการแรกบรรณารักษ์แผนกจัดหาของห้องสมุดต่าง ๆ ในมิชิแกนอภิปรายถึงการเลือกซื้อหนังสือ โดยพูดถึงหนังสือแต่ละเล่มที่ห้องสมุดได้จัดหาในสัปดาห์ที่ผ่านมา มีการวิจารณ์หนังสือเล่มนั้น ๆ พร้อมทั้งนำบทวิจารณ์ที่ลงไว้ในสิ่งพิมพ์อื่น ๆ มาอ่านเพิ่มเติม การวิจารณ์หนังสือทางโทรทัศน์จะช่วยให้ห้องสมุดต่าง ๆ ได้เห็นคุณค่าและสาระของหนังสือแต่ละเล่ม ซึ่งช่วยในการตัดสินใจของบรรณารักษ์ได้ว่า หนังสือเล่มใดเหมาะสำหรับห้องสมุดของตน รายการที่สองเป็นการฝึกงานในห้องสมุด บรรณารักษ์หลายคนได้อภิปรายถึงวิธีที่บรรณารักษ์ห้องสมุดประชาชนและบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนสามารถร่วมมือกันได้ในงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุดเพื่อผลประโยชน์ของทั้งสองฝ่าย โดยยกตัวอย่างการจัดทำรายชื่อนักเรียนมัธยม รายการสุดท้ายเป็นการแสดงคุณภาพของบริการตอบคำถามอ้างอิงทางโทรทัศน์ แสดงให้เห็นว่า แม้ผู้ถามและผู้ตอบอยู่ไกลกันมาก แต่ผู้ถามก็ได้รับคำตอบภายในเวลาไม่กี่นาที

หลังจากการสาธิตดังกล่าวในห้องสมุดประชาชนคือทรอยต์ การใช้โทรทัศน์วงจรปิดหรือการใช้โทรทัศน์ตามสายเพื่อเป็นเครื่องมือทางวิชาชีพได้เริ่มเผยแพร่ไปยังห้องสมุดต่าง ๆ และได้มีการนำมาใช้มากขึ้น ห้องสมุดต่าง ๆ พยายามขออนุญาตติดตั้งของส่งโทรทัศน์ในห้องสมุด ซึ่งแต่ละปีมีห้องสมุดขอติดตั้งได้ไม่มากนัก เช่น ในปี 1972 มีห้องสมุดที่ได้รับอนุญาต 4 แห่ง คือ ห้องสมุดประชาชนวอชิงตัน (D.C. Public Library) ห้องสมุดประชาชนชิคาโก ห้องสมุดประชาชนโรเชสเตอร์ ในนิวยอร์ก (Rochester Public Library)

และห้องสมุดประชาชนมอนโร เคาน์ตี (Monroe County Public Library)¹

ห้องสมุดประชาชนที่ใช้โทรทัศน์ตามสายและมีผู้รู้จักมากที่สุดคือ ห้องสมุดประชาชนนาโทรนา เคาน์ตี (Natrona County Public Library) ในเมืองแคสเปอร์ (Casper) รัฐไวโอมิ่ง² ห้องสมุดนี้ได้เริ่มค้นคว้าทดลองเกี่ยวกับการให้บริการตอบคำถามทางโทรทัศน์ตามสายในวันที่ 1 กันยายน 1970 ใช้เวลาทดลอง 2 อาทิตย์ เพื่อว่าการให้บริการตอบคำถามทางโทรทัศน์สามารถทำได้สะดวกหรือไม่ ทั้งในด้านอุปกรณ์ ค่าใช้จ่าย และเวลาของบรรณารักษ์ และเพื่อค้นหาที่จะเกิดขึ้นในขณะที่ให้บริการตอบคำถาม ในการทดลองใช้เจ้าหน้าที่อย่างน้อย 2 คนคุมบริเวณที่ทำการตอบคำถามทางโทรทัศน์ เมื่อมีโทรศัพท์เข้ามาในห้องสมุด ห้องสมุดจะให้คำตอบทางโทรทัศน์ทันที ถ้าคำถามต้องใช้เวลาค้นคว้ามาก จะนัดเวลาตอบคำถามภายหลัง การทดลองนี้ทำในขณะที่ช่องส่งโทรทัศน์อื่น ๆ ไม่ออกอากาศ ห้องสมุดจึงนำมาใช้ให้บริการตอบคำถาม

ข้อเสียของการตอบคำถามทางโทรทัศน์อยู่ที่ว่า คำตอบจะออกอากาศไปทั่วเมือง แต่ผู้ชมไม่ทราบว่าใครเป็นผู้ถามคำถาม และมีจุดประสงค์อย่างไรในการถาม

การทดลองครั้งแรกพบว่า มีปัญหาเรื่องภาพไม่ชัดและแสงไม่ดี แต่การทดลองครั้งที่สองได้ผลดีขึ้น สามารถเอาชนะปัญหาทางด้านเทคนิคได้³

ในเดือนธันวาคม 1971 ห้องสมุดเริ่มมีช่องส่งโทรทัศน์เป็นของตนเอง โดย Community Television Systems of Wyoming⁴ เป็นผู้จัดหาให้ มีผู้สมัครเป็นสมาชิก

¹ Advanced Technology Libraries, I, p. 6.

² Ibid., p. 5.

³ Kenneth E. Dowlin, "CATV + NCPL = VRS; Broadcasting Reference Service over a Community TV System," Library Journal, XCV (September 1, 1970), 2768..

⁴ "Natrona County Library Opens Cable TV Outlet," Library Journal, XCVII (March 15, 1972), 960.

11,000 ครอบครัว รวมทั้งโรงเรียนและบริษัทธุรกิจ ซึ่งเท่ากับว่าโทรทัศน์ตามสายของ
ห้องสมุดส่งรายการเพื่อการศึกษาไปยังประชาชนประมาณ 37,000 คน และนักเรียนประมาณ
14,000 คน ส่วนการให้บริการตอบคำถามทางโทรทัศน์เริ่มตั้งแต่ 14.00 น. ถึงเวลาปิด
ของห้องสมุด

หลังจากการทดลอง ห้องสมุดได้ใช้เงินประมาณ 20,000 เหรียญจากเงินงบประมาณของห้องสมุดในการจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ เพื่อส่งรายการโทรทัศน์ รวมทั้งเครื่องบันทึกภาพ ในการเลือกซื้ออุปกรณ์โทรทัศน์ ผู้อำนวยการของห้องสมุดประชาชนนาโทรนา เคานตี จะซื้อเครื่องมือที่ได้นำมาแสดงให้เห็นแล้ว เท่านั้น และยังคงให้บริการและเจ้าหน้าที่ห้องสมุดที่มีหน้าที่ใช้เครื่องมืออื่นใดทดลองก่อนจนกว่าจะแน่ใจว่าใช้ได้จริง ๆ¹

การให้บริการตอบคำถามทางโทรทัศน์ของห้องสมุดมีวิธีดำเนินงานง่าย ๆ คือ กลองโทรทัศน์จับที่วัสดุที่ใช้ตอบคำถาม โดยมีมอนิเตอร์แสดงให้เห็นว่ากลองกำลังจับภาพอะไรอยู่ และมีเลนส์สำหรับขยายภาพให้ใหญ่ขึ้น การตอบคำถามทางโทรทัศน์ในปัจจุบันเป็นเพียงการตอบคำถามทางภาพอย่างเดียวเท่านั้น โทรทัศน์ที่ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับให้เสียงในขณะที่ข้อมูลปรากฏทางจอโทรทัศน์ และยังทำให้บรรณารักษ์ทราบว่าผู้ใช้ของข้อมูลนั้นหรือไม่ และเขาสามารถดูคำตอบจากจอโทรทัศน์เข้าใจหรือไม่

เจ้าหน้าที่ตอบคำถามทางโทรทัศน์ของห้องสมุดประชาชนนาโทรนา เคานตี คือ บรรณารักษ์แผนกบริการข่าวสารซึ่งเป็นผู้รับคำถามทางโทรศัพท์ และตัดสินใจว่าควรตอบทางโทรทัศน์หรือไม่ ถ้าไม่เหมาะที่จะตอบทางโทรทัศน์ก็จะใช้โทรศัพท์ตอบ ถ้าจำเป็นต้องใช้โทรทัศน์ บรรณารักษ์จะจัดหาข้อมูลสำหรับออกทางโทรทัศน์และตอบคำถามทางโทรศัพท์ในเวลาเดียวกัน จากสถิติที่ห้องสมุดเก็บพบว่า แต่ละเคื่องมีผู้ขอคำตอบทางโทรทัศน์ประมาณ 50 คน ซึ่งช่วยให้สถิติคำถามของแผนกนี้เพิ่มขึ้นคือ 44 % ในปี 1972²

¹Kenneth E. Dowlin, "Can a Library Find Happiness in the Big Cruel World of Television?" Wilson Library Bulletin, XLVII (May, 1973), 763.

²Ibid., p. 766.

ห้องสมุดประชาชนนาโหรนา เคาน์ตี ยังได้จัดทำแถบบันทึกภาพสำหรับบันทึกการฝึกงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และนำมาเปิดออกอากาศทางช่องส่งของห้องสมุด พร้อมทั้งบอกวันเวลาที่ จะออกอากาศรายการไปยังห้องสมุดอื่น ๆ ห้องสมุดที่ไม่ได้ชมรายการอาจืมแถบบันทึกภาพไปเปิดชมภายหลังได้

การใช้โทรทัศน์ตามสายฝึกงานเจ้าหน้าที่ห้องสมุดได้จัดทำขึ้นอีกแห่งที่เมืองนอร์วอล์ค ซึ่งมีระบบโทรทัศน์วงจรปิดเชื่อมโยงโรงเรียน 26 แห่ง และมีศูนย์กลางเรียกว่า "ศูนย์บริหารและบริการ" (Administration and Service Center) ศูนย์กลางแห่งนี้ได้ให้บริการทางด้านห้องสมุดด้วยการจัดการฝึกงานในห้องสมุดทางโทรทัศน์ การฝึกงานนี้จัดขึ้นเพื่อให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดและอาสาสมัครที่ทำงานในห้องสมุดโรงเรียนทั้ง 26 แห่งได้ชม การฝึกงานนี้ถ่ายทอดในโรงเรียนแต่ละแห่งของระบบโครงข่ายของเสียเวลาสอนถึง 26 ครั้ง และถ้าให้บุคคลเหล่านี้มาเรียนที่ศูนย์กลางย่อมเป็นไปได้ เพราะคนเรียนมีจำนวนมากเกินไป การเรียนเป็นกลุ่มเล็ก ๆ จากโรงเรียนแต่ละแห่งโดยเรียนทางโทรทัศน์จะได้ผลดีและประหยัดเวลามาก เพราะผู้สอนในแต่ละเรื่องมีความชำนาญในค่านั้น ๆ เป็นอย่างดี การฝึกงานทางโทรทัศน์ของมีการเตรียมตัวให้พร้อม คือ เตรียมวันและเวลาที่ จะออกรายการ เตรียมกล่องโทรทัศน์ ผู้ดำเนินรายการ และโทรศัพท์ในบริเวณที่ออก รายการสำหรับผู้ชมติดต่อมายังครูผู้สอนเมื่อมีปัญหา รายการอุปกรณ์ที่เตรียมสำหรับการฝึกงานทางโทรทัศน์จะส่งไปยังผู้เรียนตามที่ต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกงานไปพร้อมกับครูโทรทัศน์ หลังจากรายการก็มีการประเมินผลซึ่งทำหลายอย่างคือ ซอรองให้เจ้าหน้าที่และอาสาสมัครเขียนคำวิจารณ์เกี่ยวกับรายการ หรืออาจทำการทดสอบผู้ที่เรียนจากรายการ โดยให้ฝึกทำจริง ๆ ในสิ่งที่ได้เรียนมาแล้ว เช่น ให้ชอมหนังสือ เรียงหนังสือเข้าชั้น และดูว่าบุคคลเหล่านี้ทำได้กี่เพียงไร¹

¹Harding, American Libraries, I, p. 165.

ห้องสมุดประชาชนโมบายล์ (Mobile Public Library) ในอัลบามาเป็นห้องสมุดอีกแห่งหนึ่งที่จัดบริการตอบคำถามทางโทรทัศน์¹ โดยใช้เวลาของช่องส่งโทรทัศน์ตามสาย ห้องสมุดโคโลเนียลบริการคนในบริเวณนั้นประมาณ 256,000 คน ผู้ต้องการคำตอบทางโทรทัศน์จะโทรศัพท์เข้ามายังห้องสมุด ซึ่งบรรณารักษ์เป็นผู้นำสิ่งที่ผู้ถามต้องการมาวางไว้หน้ากล้องโทรทัศน์ซึ่งตั้งไว้ใกล้โต๊ะจ่าย-รับ โดยกระยะใกล้กล้องจับภาพได้ทั้งหมด และถ่ายทอดคำตอบไปยังผู้ถาม

การตอบคำถามทางโทรทัศน์เป็นการใช้โทรทัศน์วงจรปิดหรือโทรทัศน์ตามสายได้อย่างมีประสิทธิภาพในการให้บริการแก่ผู้ใช้ห้องสมุด ทั้งนี้ห้องสมุดมีหน้าที่เป็นศูนย์กลางข่าวสารของชุมชน โดยมีหนังสือ สิ่งพิมพ์พิเศษ หรืออุปกรณ์ต่าง ๆ ไว้ให้บริการ การให้ข้อมูลแก่ผู้ใช้ห้องสมุดใดทันทีจะช่วยไขปรัญญาของวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่ว่า หนังสือที่เหมาะสมแก่บุคคลที่เหมาะสมในเวลาที่เหมาะสม (The right book to the right man at the right time) ทันสมัยขึ้น วิธีนี้จะช่วยให้นักวิชาการที่ต้องการเอกสารหรือข้อมูลต่าง ๆ จากห้องสมุดใดข้อมูลซึ่งจะช่วยในการค้นคว้าวิจัยของเขาเร็วขึ้น เอกสารที่ใช้ต้องการซึ่งกำลังออกอากาศทางโทรทัศน์อาจถ่ายสำเนาทันทีเพื่อเก็บไว้ดูภายหลังได้

บรรณารักษ์ต้องเตือนตนเองอยู่เสมอว่ามีส่วนร่วมในชุมชน ต้องแสดงให้กลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในชุมชนทราบว่า ห้องสมุดเป็นหลักเช่นเดียวกันในระบบโทรทัศน์ตามสาย บรรณารักษ์ต้องพยายามสืบทราบว่าใครมีความสนใจในการใช้โทรทัศน์ตามสายเพื่อการศึกษา พยายามรวมกลุ่มผู้มีความสนใจทางค่านนี้ เช่น ผู้บริหารโรงเรียน สถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา เป็นต้น โดยเน้นให้ทราบถึงจุดมุ่งหมายของการรวมกลุ่มและประโยชน์ที่จะได้รับ งานของบรรณารักษ์ขั้นต่อไปคือ เสนอต่อรัฐบาลท้องถิ่นให้เห็นด้วยกับงานนี้ พยายามขออนุญาตจัดตั้งช่องส่งโทรทัศน์ตามสายเพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน ห้องสมุดไม่ควรสงวนช่องส่งไว้สำหรับใช้ประโยชน์ของห้องสมุดอย่างเดียว แต่ควรให้หน่วยงานอื่นได้เข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้บุคคลทั่ว ๆ ไปได้เห็นประโยชน์ของการใช้โทรทัศน์ตามสาย

¹"Video Reference Service Set up at Alabama Library,"

การจัดสถานที่ในห้องสมุดสำหรับโหมมและให้เรียนรายการโทรทัศน์

ห้องสมุดประชาชนที่มีนโยบายจัดสถานที่ในห้องสมุดสำหรับโหมมและให้เรียนรายการโทรทัศน์นั้น มีวิธีจัดหาเครื่องรับโทรทัศน์เข้าห้องสมุดได้ 2 วิธีคือ ใช้เงินงบประมาณทางโสตทัศนวัสดุของห้องสมุดจัดซื้อ หรือได้รับการบริจาคจากบุคคลภายนอก เช่น ผู้ใช้ห้องสมุด บริษัทต่าง ๆ หรือมิตรห้องสมุด

ห้องสมุดต้องวางแผนไวล่วงหน้าว่า ควรติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ไว้ส่วนไหนของห้องสมุด ที่ซึ่งเหมาะสมสำหรับการติดตั้งคือไม่ใช้ห้องอ่านหนังสือและห้องที่คนส่วนมากใช้ เพราะเสียงจากโทรทัศน์จะรบกวนผู้ใช้ห้องสมุด สถานที่ ๆ ติดตั้งเครื่องรับได้อาจเป็นห้องประชุมของห้องสมุด หรือห้องสมุดอาจจัดห้องเล็ก ๆ สำหรับโหมมรายการโทรทัศน์โดยเฉพาะ

การจัดห้องสำหรับโหมมหรือเรียนรายการโทรทัศน์ ห้องสมุดควรคำนึงถึงตำแหน่งของการวางโทรทัศน์ ถ้าวางไม่ถูกต้อง ผู้ชมจะเกิดความรำคาญ ไม่สะดวกต่อการชม และจะทำให้ประสิทธิภาพของการเรียนรู้น้อยลง ตำแหน่งการวางที่ดีที่สุดนั้นผู้เรียนทุกคนต้องสามารถดูและฟังรายการโทรทัศน์ได้ชัดเจน ควรติดเครื่องรับโทรทัศน์ตายตัว ไม่ให้เคลื่อนที่ได้ เพราะนอกจากจะเป็นตำแหน่งที่ผู้เรียนมองเห็นและฟังได้ชัดเจนแล้ว ยังเป็นการประหยัดเวลาในการปรับเครื่องรับโทรทัศน์ก่อนใช้

ระยะในการดูโทรทัศน์กำหนดจากขนาดของจอโทรทัศน์ คือระยะไกลที่สุดไม่เกิน 12 เท่าของความกว้างของจอ เช่น จอขนาด 24 นิ้ว มีระยะดูไกลที่สุดไม่เกิน 6 เมตร (20 ฟุต) จากจอ และระยะดูใกล้ที่สุดไม่เกิน $1\frac{1}{2}$ เมตร (5 ฟุต) เครื่องรับโทรทัศน์ต้องวางสูงพอที่จะให้ผู้เรียนทุกคนในห้องมองเห็นได้ชัด แต่ไม่สูงจนผู้เรียนต้องแหงนหน้าดู จะทำให้ปวดคอ การวางโทรทัศน์ให้สูงเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับระยะห่างของแถวนั่งของผู้ดู ถ้าเป็นห้องที่มีพื้นเรียบระดัมนูนในแนวตั้งของแถวหน้าของสูงไม่เกิน 30 องศา โดยเฉลี่ย จุดศูนย์กลางของจอสูงจากพื้นอยู่ระหว่าง $1\frac{1}{2}$ - 2 เมตร (5 - 7 ฟุต)¹

¹Ralph Cable, Audio - Visual Handbook (London: University of London Press Ltd., c 1965), pp. 90 - 92.

ในการใช้โทรทัศน์ของห้องสมุดวิธีนี้ ควรแยกประเภทของผู้ใช้ว่าเป็นผู้ชมรายการโทรทัศน์ทั่วไป หรือเป็นผู้ที่ต้องการเรียนจากรายการโทรทัศน์ ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการแบ่งเวลาให้แต่ละกลุ่ม ถ้าเป็นการชมรายการโทรทัศน์ทั่วไป ห้องสมุดต้องกำหนดนโยบายว่าการใช้โทรทัศน์จะจำกัดเพียงใด การให้ชมรายการโทรทัศน์ควรให้เลือกได้บางรายการเท่านั้น เช่น รายการทางการศึกษา วัฒนธรรม และการเมือง หรือความเคลื่อนไหวในปัจจุบัน ซึ่งถ่ายทอดในเวลาทำงานของห้องสมุด ถ้าอนุญาตให้ผู้ชมของห้องสมุดชมรายการโทรทัศน์ได้โดยไม่พิจารณาให้รอบคอบ ผลของการชมรายการจะไม่เป็นที่น่าพอใจ เพราะผู้ชมอาจเลือกดูแต่รายการเพื่อความบันเทิงเท่านั้น สำหรับผู้ที่ต้องการเรียนจากรายการโทรทัศน์ของห้องสมุดก็ควรวางแผนไว้ให้ดีเช่นกัน เพราะผู้เรียนอาจเป็นผู้ใหญ่ซึ่งต้องการเรียนจากรายการโทรทัศน์เพื่อสอบรับประกาศนียบัตรหรือปริญญา หรือผู้เรียนอาจเป็นสมาชิกของสโมสร หรือกลุ่มบุคคล ซึ่งต้องการชมรายการโทรทัศน์เพื่อจัดกิจกรรมตามหลัง เช่นที่ห้องสมุดประชาชนคีทรอยต์ มีกลุ่มบุคคลซึ่งสนใจในด้านการละคร รวมกันจัดตั้งเป็นกลุ่มใช้ชื่อว่า ธีมส์ ฟรอม เดอะ เธียเตอร์ (Themes from the Theatre) เป็นสมาชิกของห้องสมุด ตามปกติสมาชิกของกลุ่มนี้จะอภิปรายถึงบทละครในหนังสือซึ่งสมาชิกได้อ่านมา บางครั้งอาจไปชมละครเวทีและนำมาอภิปราย บางครั้งสมาชิกของกลุ่มจะขอชมรายการโทรทัศน์จากห้องสมุดประชาชนคีทรอยต์ และจัดรายการอภิปรายต่อไปในห้องสมุดเมื่อรายการจบลง¹

ห้องสมุดที่มีงบประมาณอาจจัดซื้อเครื่องบันทึกภาพเพื่อบันทึกรายการโทรทัศน์เก็บไว้ให้ผู้ที่ต้องการชมหรือต้องการเรียนเปิดดูภายหลังได้ ปัจจุบันแถบบันทึกภาพแบบคาสเซต (Cassette) กำลังเป็นที่นิยมใช้ตามี่ต่าง ๆ แถบบันทึกภาพแบบคาสเซตนั้นนอกจากห้องสมุดจะบันทึกรายการเก็บไว้เองแล้ว ห้องสมุดอาจจัดซื้อแถบบันทึกภาพพร้อมทั้งรายการได้จากบริษัทต่าง ๆ ซึ่งจัดจำหน่าย เช่น โคลัมเบีย บรอดแคสติ้ง ซิสเต็ม (Columbia Broadcasting System)² บริษัทนี้จัดทำแถบบันทึกภาพสำหรับห้องสมุดโดยเฉพาะ เนื้อเรื่องที่จัดทำมีทั้ง

¹Dance, Unesco Bulletin for Libraries, XVII, p. 2.

²"Coming Through Your Front Door: Pre-recorded Video Cassettes," American Libraries, I (December, 1970), 1069.

เพื่อความบันเทิงและเพื่อการศึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการสอนด้านการประกอบอาชีพ เช่น การซ่อมเครื่องเรือน การทำเครื่องปั้นดินเผา การทำเครื่องเพชรพลอย เป็นต้น บุคคลผู้สนใจสามารถเรียนได้ในเวลาว่างจากห้องสมุด และเมื่อเรียนจบแล้วอาจเรียนต่อให้สูงขึ้นได้

บริษัทโซนี่ และ อาร์.ซี.เอ. (RCA Corporation) ได้ผลิตโทรทัศน์ขนาด 19 นิ้ว พร้อมเครื่องเล่นและเครื่องบันทึกภาพ¹ ถ้าผู้ชมต้องการชมรายการจากแถบบันทึกภาพที่อัดไว้เรียบร้อยแล้ว ก็ใส่ในเครื่องเล่น ภาพจะปรากฏบนจอโทรทัศน์ ผู้ชมอาจบันทึกรายการโทรทัศน์ที่กำลังออกอากาศอยู่ได้โดยใส่ในเครื่องสำหรับบันทึก รายการโทรทัศน์จะถูกบันทึกลงในแถบบันทึกภาพตามที่ต้องการ

ผู้สนใจเรียนจากแถบบันทึกภาพแบบตลับ จะนำมาเปิดชมได้ด้วยตนเอง ถ้าต้องการเรียนซ้ำก็หมุนแถบบันทึกภาพกลับมาอีกครั้ง การเรียนจากแถบบันทึกภาพขนาดเล็กในห้องสมุด เป็นศูนย์กลางที่ทำได้แห่งหนึ่ง ทั้งนี้ เพราะแถบบันทึกภาพมีราคาแพง ประมาณ 6 เหรียญต่อ 1 ม้วน² เพราะฉะนั้นห้องสมุดควรเป็นผู้ซื้อแถบบันทึกภาพและจัดเก็บเช่นเดียวกับหนังสือ คือ แยกตามเนื้อหาวิชา นอกจากนี้จะมีแถบบันทึกภาพห้องสมุดจำเป็นต้องมีเครื่องรับโทรทัศน์พร้อมทั้งเครื่องเล่นแถบบันทึกภาพไว้ด้วย เพื่อให้ผู้ใช้ห้องสมุดเปิดดูรายการได้ทันที

ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย และห้องสมุดเฉพาะจะอยู่ในฐานะแตกต่างจากห้องสมุดประชาชนในการจัดหาเครื่องรับโทรทัศน์ และการใช้ประโยชน์ของโทรทัศน์ ถ้าเป็นโรงเรียนเครื่องรับโทรทัศน์มักติดตั้งไว้ในห้องเรียนหรือห้องประชุมของโรงเรียนมากกว่าที่จะติดตั้งไว้ในห้องสมุด ห้องสมุดเฉพาะก็เช่นเดียวกันไม่จำเป็นต้องจัดหาเครื่องรับโทรทัศน์ไว้ในห้องสมุด แต่บรรณารักษ์ควรแนะให้องค์การหรือหน่วยงานที่ห้อง

¹Loc. cit.

²Louis Topper, "The Library's Extended Role in Tomorrow's Mediated Learning System," Canadian Library Journal, XXIX (September-October, 1972), 404.

สมุดสั่งก็อยู่ทราบถึงผลดีของการมีเครื่องรับโทรทัศน์ไว้ในที่ทำงาน ซึ่งผู้ทำงานในนั้นอาจเปิดดูเวลาพักผ่อน หรือเวลาพักกลางวัน บางครั้งอาจให้ผู้ทำงานดูรายการบางรายการพร้อม ๆ กันถ้าเป็นรายการที่ไปประโยชน์แก่อาชีพของบุคคลเหล่านั้น

ห้องสมุดโรงเรียน ห้องสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย และห้องสมุดเฉพาะที่มีนโยบายให้การศึกษาผู้ใหญ่ อาจจัดห้องสำหรับให้ผู้ใหญ่เรียนจากรายการโทรทัศน์เช่นเดียวกับห้องสมุดประชาชนได้

ห้องสมุดที่จัดสถานที่ไว้ให้ผู้ใหญ่ได้เรียนจากรายการโทรทัศน์ เช่น ห้องสมุดของเซตฟลินท์ ริฟเวอร์ (Flint River Regional Library) ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ที่เมืองกริฟฟิน (Griffin) รัฐจอร์เจีย¹ ห้องสมุดนี้ได้จัดที่เรียนสำหรับเรียนรายการระดับมัธยมศึกษาตอนปลายทางโทรทัศน์ เพื่อให้ผู้ใหญ่ที่ไม่ได้เรียนต่อในโรงเรียนมัธยมปลายได้มีโอกาสเรียนและสอบรับประกาศนียบัตร ห้องสมุดได้จัดสถานที่ภายในห้องสมุดเพื่อให้บุคคลเหล่านั้นเรียนสัปดาห์ละ 3 ครั้ง หลังจากจบรายการโทรทัศน์ บรรณารักษ์จะสอนผู้เรียนอีกครั้งเป็นรายบุคคล

ระบบห้องสมุดของเซตเพอร์เซส (Purchase Regional Library System) ซึ่งมีสำนักงานใหญ่ที่เมืองเมอร์เรย์ รัฐเคนตักกี ได้เริ่มโครงการจัดสถานที่ในห้องสมุดให้ผู้ใหญ่เรียนจากรายการโทรทัศน์ในปี 1971² โดย เจอรัลด์ มิลเลอร์ (Gerald Miller) บรรณารักษ์ของเซตเป็นผู้ริเริ่ม โครงการนี้เป็นการร่วมมือกันระหว่างโทรทัศน์เพื่อการศึกษาโครงข่าย รัฐเคนตักกี (Kentucky Educational Television Network หรือ KETV) และห้องสมุดของเซตเพอร์เซส³ เค.อี.ที.วี. ออกอากาศบทเรียนเป็นชุด ๆ

¹"Georgia Regional Library Hosts TV - Learning Groups," Library Journal, XCIII (December 1, 1968), 4474.

²"ETV in Adult Services," American Libraries, III (June, 1972), 672.

³Donald Dickinson, "TV Teacher in the Library," American Libraries, II (February, 1971), 214.

ชุดหนึ่งมีบทเรียนประมาณ 60 บทเรียน สำหรับให้ผู้ใหญ่ที่ไม่ได้เรียนจบโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายได้มีโอกาสเรียนเพื่อรับประกาศนียบัตรโดยไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน ห้องสมุดของเขตเพอร์เชสเป็นผู้ซื้อบทเรียนทางโทรทัศน์เพื่อแจกจ่ายไปยังห้องสมุดสาขา 96 แห่งพร้อมกับคำแนะนำวิธีเรียนทางโทรทัศน์ คู่มือเหล่านี้ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเองได้โดยใช้เวลาเรียนประมาณ 34 สัปดาห์ การเรียนจากรายการโทรทัศน์ในห้องสมุดได้รับความสำเร็จมาก เพราะจำนวนผู้เรียนในปีที่สองเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่นที่ห้องสมุดสำนักงานใหญ่ ปีแรกมีผู้สมัครเรียน 15 คน ในปีที่สอง มีผู้สมัครเรียน 29 คน นักเรียนที่เรียนทางโทรทัศน์มีความสงสัยเรื่องใดจะสอบถามได้ทันทีจากบรรณารักษ์ หรืออาจค้นหาเองจากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในห้องสมุด ซึ่งบรรณารักษ์พร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ

ห้องสมุดอีกแห่งที่ช่วยการเรียนทางโทรทัศน์ของผู้ใหญ่ เพื่อให้สอบรับประกาศนียบัตรระดับมัธยมปลายคือ ระบบห้องสมุดของเวย์นเคาน์ตี (Wayne County Federated Library System) ในรัฐมิชิแกน ซึ่งมีห้องสมุดอยู่ในระบบเดียวกัน 49 แห่ง ห้องสมุดนี้ได้จัดหาหนังสือเรียนปกอ่อนไว้ให้ยืมหรือขายแก่ผู้เรียนเพื่อใช้เรียนในรายการชุด TV High School ซึ่งออกอากาศวันละ 2 ครั้ง จากสถานีโทรทัศน์ในเขตนั้น 2 สถานี ผู้ลงทะเบียนเรียนจากรายการโทรทัศน์มีสิทธิยืมหนังสือเรียนชุดนี้ได้ 10 เล่ม หรือถ้าผู้ใดต้องการซื้อห้องสมุดจะขายให้ชุดละ 12 เหรียญ 50 เซนต์¹

นอกจากจะให้ผู้เรียนเรียนจากโทรทัศน์เป็นรายการสดแล้ว ห้องสมุดยังอาจบันทึกบทเรียน หรือรายการต่าง ๆ ซึ่งให้ความรู้แก่บุคคลทั่วไปลงบนแถบบันทึกภาพ เพื่อให้ผู้เรียนมาเรียนภายหลังได้ โดยจัดสถานที่ให้เรียนโดยเฉพาะ และห้องสมุดต้องมีเครื่องเล่นแถบบันทึกภาพไว้ให้พร้อม เช่นที่เท็กซัสจูเนียร์ คอลเลจ (Texas Junior College) ในเมืองไทเลอร์ (Tyler) รัฐเท็กซัส ได้ติดตั้งเครื่องบันทึกภาพในห้องสมุด เพื่อใช้

¹"Wayne County P.L. Supplies TV Texts," Library Journal, XCIV (January 1, 1969), 22

บันทึกบทเรียนต่าง ๆ ของวิทยาลัยสำหรับนักเรียน 3,000 คน บทเรียนทางโทรทัศน์นี้ทำการบันทึกในห้องถ่ายทำโดยเฉพาะ นักเรียนสามารถดูรายการโทรทัศน์ได้ด้วยตนเองในสถานที่ที่ห้องสมุดจัดไว้ให้¹

ในปี 1973 ห้องสมุดประชาชนแอตแลนติกซิตี (Atlantic City Public Library) และห้องสมุดประชาชนเคปเมย์เคาน์ตี (Cape May County Public Library) ได้ร่วมมือกันจัดทำโครงการใช้แถบบันทึกภาพสำหรับให้บริการภายในห้องสมุด² โดยได้รับเงินช่วยเหลือจากคณะกรรมการการศึกษาของรัฐ (State Board of Education) ห้องสมุดทั้งสองได้ออกเงินร่วมกัน 8,000 เหรียญ ในการดำเนินงานค้นคว้าเรื่องนี้ โดยศึกษาถึงการติดตั้งเครื่องมือที่จะใช้ภายในห้องสมุดสำหรับบันทึกรายการโทรทัศน์ลงบนแถบบันทึกภาพ ผลของการค้นคว้าได้เสนอต่อที่ประชุมของห้องสมุดของเขตแอตแลนติกกลาง (Middle Atlantic Regional Library) ที่แอตแลนติกซิตี ในวันที่ 24 - 26 ตุลาคม 1973 ทำให้ห้องสมุดได้รับเงินช่วยเหลือเป็นจำนวน 49,000 เหรียญ พร้อมทั้งเงินที่ห้องสมุดต่าง ๆ 20 แห่ง ในเมือง มอริส ยูเนียน และมิดเคิลเชิร์ชเคาน์ตี ให้เพิ่มอีก 12,250 เหรียญ เงินจำนวนนี้ห้องสมุดนำมาใช้ในการผลิตแถบบันทึกภาพเก็บไว้ในห้องสมุด รายการที่บันทึกไว้ในแถบบันทึกภาพจัดทำโดยเน้นความสนใจเฉพาะของชนชั้นชีวิตความเป็นอยู่ สถาบันต่าง ๆ การสัมภาษณ์บุคคล ปฏิบัติของชุมชน โครงการขององค์กรต่าง ๆ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น ผู้มีความสนใจจะเข้ามาชมได้จากห้องสมุด บางครั้งอาจนำมาเปิดให้ชมเป็นกลุ่มภายในห้องสมุด หรือถ้าสถาบันใดสนใจจะติดต่อขอยืมไปเปิดชมเองก็ได้ การเปิดแถบบันทึกภาพให้คนชมในห้องสมุดอาจจัดให้มีกิจกรรมภายหลังรายการได้ โดยให้ผู้ชมอภิปรายถึงสิ่งที่ได้ชมมาแล้ว

¹"Texas Jr. College Library to Get Dial-Access TV," Library Journal, XCIII (March 15, 1968), 1090.

²"Libraries via TV," American Libraries, IV (June, 1973), 341.

ห้องสมุดเฉพาะทางด้านศิลปการแสดง (Research Library of the Performing Arts) และห้องสมุดประชาชนนิวยอร์ก ซึ่งตั้งอยู่ที่ลินคอล์นเซนเตอร์ ในนิวยอร์ก ได้ร่วมมือกันจัดทำโครงการบันทึกรายการการแสดงบนเวทีไว้ในรูปของฟิล์ม-ภาพยนตร์ และแถบบันทึกภาพโครงการนี้เรียกชื่อว่า Theatre on Film and Tape เริ่มดำเนินงานเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 1971¹ ด้วยการทำรายการดนตรีสากลญี่ปุ่น รายการที่บันทึกเป็นการแสดงที่นิวยอร์กเท่านั้น ไม่รวมการแสดงจากเมืองอื่น แถบบันทึกภาพที่บันทึกรายการเรียบร้อยแล้วจะนำมาเก็บไว้ที่ห้องการแสดงบนเวทีของห้องสมุดเฉพาะทางด้านศิลปการแสดง จุดประสงค์ของโครงการคือเพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับการค้นคว้าวิจัยของนักเรียน นักศึกษา นักเขียน ผู้กำกับ นักออกแบบ และนักแสดง งบประมาณสำหรับโครงการนี้ได้จากความช่วยเหลือของสมาคมต่าง ๆ ทางด้านการแสดง ทำให้ห้องสมุดเฉพาะทางด้านศิลปการแสดงกลายเป็นแหล่งค้นคว้าวิจัยที่สำคัญแห่งหนึ่ง

จากการที่แถบบันทึกภาพในห้องสมุดสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่อการเรียน การแสวงหาความรู้ และการค้นคว้าวิจัย ทำให้ พอล ซิมป์สัน (Paul Simpson) ซึ่งเป็นนักธุรกิจชาวอเมริกันเกิดความคิดว่า ยังไม่มีสถาบันใดบันทึกรายการข่าวซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ลงบนแถบบันทึกภาพเก็บไว้ ซิมป์สันเห็นว่า ข่าวจะให้ประโยชน์ในการค้นคว้าวิจัยเช่นเดียวกับรายการอื่น ๆ ได้ ในขณะที่สถานีโทรทัศน์โครงข่ายเองบันทึกข่าวเก็บไว้ในแถบบันทึกภาพบ้างแล้ว แต่เลือกเก็บเป็นบางข่าวเท่านั้น ซึ่งแถบบันทึกภาพข่าวเหล่านั้นไม่ได้จัดเก็บไว้อย่างดีทำให้หายไปบ้างและบางครั้งก็ชำรุดเสียหาย ในเดือนสิงหาคม 1968 ซิมป์สัน ได้ร่วมมือกับมหาวิทยาลัยแวนเดอร์บิลท์ (Vanderbilt University) บันทึกรายการข่าวซึ่งออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์โครงข่ายที่สำคัญ 3 สถานี ในแถบบันทึกภาพข่าวคำ และเก็บไว้ในห้องสมุดของมหาวิทยาลัยนี้ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ค้นคว้าวิจัย ปัจจุบันมหาวิทยาลัยแวนเดอร์บิลท์ยังคงดำเนินงานอยู่²

¹Ben Harte, "Theatre on Film and Tape," American Libraries, II (November, 1971), 1065.

²Howard H. Baker, "TV Tapes as Research Materials," American Libraries, II (October, 1971), 951.

ในวันที่ 15 พฤษภาคม 1970 วุฒิสมาชิก เฮาเวิร์ด เอช. เบเคอร์ (Howard H. Baker)¹ ได้นำเรื่องการบันทึกภาพรายการข่าวโทรทัศน์เก็บไว้ในแถบบันทึกภาพเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสมาชิกของสหรัฐอเมริกา เพื่อให้ร่างกฎหมายบังคับับบรรณารักษ์ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกัน ให้บันทึกการข่าวประจำวันลงในแถบบันทึกภาพสีจากสถานีโทรทัศน์โครงข่ายที่สำคัญ ๆ รวมทั้งสถานีโทรทัศน์ เอ็น.อี.ที. และบันทึกการอื่นที่มีความสำคัญต่อสังคม ข้อเสนอของเบเคอร์ไม่ได้รับความสนใจจากที่ประชุม จนถึงวันที่ 10 มีนาคม 1971 จึงได้มีการออกกฎหมายชื่อ Senate Bill 1169 เพื่อบังคับใช้ดังกล่าว กฎหมายนี้ทำให้ห้องสมุดรัฐสภาอเมริกันกลายเป็นศูนย์กลางเก็บรวบรวมแถบบันทึกภาพข่าว และรายการที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม นักวิจัยซึ่งต้องการค้นคว้าจะเข้ามาใช้แถบบันทึกภาพเหล่านี้ได้จากห้องสมุด

การใช้โทรทัศน์ในการประชุมนิเทศห้องสมุด

โทรทัศน์วงจรปิดสามารถนำมาใช้แก้ปัญหาในการประชุมนิเทศห้องสมุดสำหรับสถาบันที่มีนักศึกษาเป็นจำนวนมากได้ ในสถาบันการศึกษาขนาดเล็ก การสอนในชั้นเรียนและการพาชมห้องสมุด เป็นกลุ่มอาจเพียงพอสำหรับการประชุมนิเทศ แต่ในสถาบันการศึกษาขนาดใหญ่ซึ่งมีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนเพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี จำเป็นต้องหาวิธีใหม่ในการสอนให้นักศึกษาเกิดความคุ้นเคยกับห้องสมุด ได้มีผู้ทดลองใช้โทรทัศน์วงจรปิดในการสอนการใช้หนังสือและห้องสมุด ปรากฏว่าผลเป็นที่น่าพอใจ

ห้องสมุดทั่ว ๆ ไปที่คิดจะนำโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ประโยชน์ควรคำนึงถึงผลดีและผลเสียที่จะได้รับ เพราะในการจัดทำต้องเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก ถ้าทำแล้วได้รับประโยชน์มากกว่าจะมีผลเสีย ห้องสมุดควรใช้โทรทัศน์วงจรปิดแทนการสอนด้วยวิธีเก่า

ผลดีหรือประโยชน์ของการนำโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในการประชุมนิเทศห้องสมุด คือ

1. โทรทัศน์วงจรปิดใช้ขยายสิ่งต่าง ๆ ให้เห็นได้ชัด เช่น ใช้ขยายบัตรรายการให้ผู้เรียนทั้งชั้นได้เห็นพร้อมกันอย่างชัดเจน

¹ Loc. cit.

2. บรรณารักษ์สามารถสอนผู้เรียนเป็นจำนวนมากได้ในเวลาเดียวกัน
3. วัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ประกอบการสอนได้ง่าย
4. ช่วยประหยัดเวลาของบรรณารักษ์
5. ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมการอ่านของนักเรียนและนักศึกษา และช่วยให้บุคคลเหล่านี้มาใช้ห้องสมุดมากขึ้น

6. ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความรับผิดชอบต่อตนเองในการค้นคว้า¹
ผลเสียของโทรทัศน์วงจรปิด คือ

1. ต้องออกอากาศในเวลาที่ยากที่จะเปลี่ยนแปลงไม่ได้
2. ต้องมีการเตรียมตัวเป็นพิเศษเนื่องจากเหตุผลทางด้านเทคนิค
3. ผู้สอนอาจร้อนเพราะแสงไฟ หรืออาจเกิดความรำคาญไมโครโฟนที่ห้อยคอ
4. ผู้สอนเกิดความรู้สึกว่ากำลังออกรายการ อาจทำให้เกิดความประหม่า
5. ขาดความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอน
6. ผู้เรียนไม่สามารถถามข้อสงสัยได้ในขณะเรียน²

การประชุมพิเศษห้องสมุดด้วยโทรทัศน์วงจรปิดจำเป็นต้องมีการวัดผลตามหลังจากนักเรียน นักศึกษา และอาจารย์ผู้ชมรายการ เพื่อห้องสมุดจะได้นำมาปรับปรุงรายการในครั้งต่อไปให้ดีขึ้น จากการวัดผลของห้องสมุดต่าง ๆ ปรากฏว่าการสอนทางโทรทัศน์วงจรปิดได้ผลดีเท่าหรือดีกว่าการสอนในชั้นแบบเก่า และการพาสชมห้องสมุดเป็นกลุ่ม นอกจากนี้รายการโทรทัศน์ยังช่วยให้นักเรียนรู้จักถามคำถามที่เป็นประโยชน์ในการค้นคว้ามากขึ้น สำหรับอาจารย์เองมีความเห็นว่า รายการโทรทัศน์ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพให้กับอาชีพของตนคือทำให้ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น รู้จักแหล่งที่จะค้นคว้าหาความรู้ประกอบการสอน ทางด้านห้องสมุดเอง บรรณารักษ์บอกว่าหนังสือที่นำไปแสดงให้นักเรียนหรืออาจารย์ชมขณะประชุมพิเศษห้อง

¹Barbara Clinch, "Closed Circuit TV and the Librarian," School Libraries, XIV (May, 1965), 19

²Loc.cit.

สมุด จะมีผู้ยืมและมีผู้ใช้มากขึ้น¹

ห้องสมุดอาจจัดรายการสำหรับครูหรืออาจารย์โดยเฉพาะได้ หลังจากโรงเรียน วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัย เลิก โดยทำเป็นรายการเกี่ยวกับหนังสือในห้องสมุดที่บุคคลเหล่านั้นสามารถนำมาใช้ได้ในการสอน หรือบรรณารักษ์อาจสอนวิธีใช้หนังสือและห้องสมุดสำหรับครูและอาจารย์โดยเฉพาะ

สถาบันการศึกษาใดที่ต้องการใช้โทรทัศน์วงจรปิดในการสอนการใช้หนังสือและห้องสมุด หรือการประชุมพิเศษห้องสมุด ต้องจัดส่วนหนึ่งของห้องสมุดไว้โดยเฉพาะสำหรับเป็นห้องส่งรายการโทรทัศน์

เมื่อมีการนำแถบบันทึกภาพมาใช้กันอย่างแพร่หลาย ห้องสมุดจึงได้นำแถบบันทึกภาพมาใช้ในการประชุมพิเศษห้องสมุด โดยบันทึกรายการที่จะออกอากาศไว้ล่วงหน้า และนำมาเปิดให้นักเรียนชมภายหลัง วิธีนี้ช่วยประหยัดเวลาและแรงงานของบรรณารักษ์มากขึ้น เพราะแถบบันทึกภาพสามารถนำมาเปิดใช้ได้หลายครั้ง และผู้สนใจจะขอชมเป็นส่วนตัวได้ และเมื่อต้องการเพิ่มเติมสิ่งใหม่ ๆ ลงบนแถบบันทึกภาพก็ทำได้สะดวก ซึ่งทำให้แถบบันทึกภาพมีเนื้อหาทันสมัยอยู่เสมอ

การจัดประชุมพิเศษทางโทรทัศน์เป็นงานที่ต้องร่วมมือกันทำเป็นคณะ ทั้งบรรณารักษ์และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ บรรณารักษ์เป็นผู้ผลิตรายการโทรทัศน์ เขียนบทโทรทัศน์ แต่ก็ต้องร่วมมือกับผู้กำกับรายการในด้านแสง เสียง และเทคนิคต่าง ๆ บรรณารักษ์ต้องอธิบายให้ผู้กำกับรายการทราบถึงจุดสำคัญของห้องสมุด และวัตถุประสงค์ต่าง ๆ ในห้องสมุดซึ่งต้องการเน้นเป็นพิเศษในบทเรียน ซึ่งผู้กำกับรายการเองก็เช่นเดียวกันต้องอธิบายถึงข้อดีและข้อจำกัดของเทคนิคโทรทัศน์ เช่น แผนภูมิที่นำมาแสดงในรายการควรมีขนาดเท่าใด ไม่ควรให้เล็กเกินไปหรือใหญ่เกินกว่าที่กล้องโทรทัศน์จะจับภาพได้ ส่วนอุปกรณ์เล็ก ๆ เช่น บัตรรายการต้องเปลี่ยนขนาดให้ใหญ่กว่าของจริงสำหรับใช้ออกรายการโดยเฉพาะ เพื่อให้ตัวอักษรใหญ่ขึ้น

¹Ibid., pp. 20 - 21.

บรรณารักษ์ควรนำบัตรรายการมาทดลองออกอากาศก่อนเพื่อดูว่าใช้ได้หรือไม่ การดำเนินงานขั้นแรกจึงเป็นการแลกเปลี่ยนคำแนะนำซึ่งกันและกัน รวมทั้งการทดสอบสิ่งที่จะนำมาออกรายการโทรทัศน์ หลังจากนั้นบรรณารักษ์จึงเริ่มเขียนบทโทรทัศน์ บทโทรทัศน์ที่ดีจะช่วยให้รายการได้รับความสำเร็จ บรรณารักษ์ผู้เขียนบทเองถามตนเองว่า ข้อมูลอะไรที่ต้องการแสดง อาจเป็นข้อมูลเกี่ยวกับที่ตั้งของห้องสมุด บัตรรายการ การใช้อุปกรณ์อ้างอิงหรือการเขียนภาคินพนธ์ บรรณารักษ์ต้องคำนึงว่าไม่มีรายการใดที่รวมข้อมูลไว้ได้หมด ข้อมูลที่บรรณารักษ์เลือกมาแสดงต้องทำในรูปที่เหมาะสมพอที่ผู้ชมจะเข้าใจได้ นอกจากนั้น บรรณารักษ์ควรถามตนเองต่อไปว่า การประชุมพิเศษของห้องสมุดทางโทรทัศน์ควรทำในหลักสูตรใด สำหรับนักศึกษาระดับไหน การเขียนบทโทรทัศน์และการจัดรายการโทรทัศน์บรรณารักษ์ของนิคมเสมอว่า นักเรียนที่ชมรายการนั้นมีโอกาสชมได้ครั้งเดียว และในขณะที่ชมก็ไม่มีโอกาสซักถามปัญหา เพราะฉะนั้นรายการต้องทำให้เข้าใจง่าย และมีความเที่ยงตรง¹

การใช้โทรทัศน์วงจรปิดในการประชุมพิเศษของห้องสมุดในสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา ได้ทำมาเป็นเวลานานแล้ว และห้องสมุดแต่ละแห่งก็มีเนื้อหาของรายการต่างกัน เช่น ห้องสมุดของ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐเพนซิลเวเนีย (Pennsylvania State University) เริ่มใช้โทรทัศน์วงจรปิดครั้งแรกในปี 1957² การจัดประชุมพิเศษของห้องสมุดแห่งนี้ได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 8 กลุ่ม สำหรับชมรายการซึ่งกำหนดไว้ 2 วัน แต่ละกลุ่มมีนักศึกษาประมาณ 400 คน ซึ่งได้รับการแบ่งให้เรียนในห้องบรรยายบ้าง และห้องเรียนแยกกลุ่มบ้าง เพื่อชมการแนะนำห้องสมุดจากบรรณารักษ์ ห้องเรียนแต่ละห้องมีเครื่องรับโทรทัศน์อย่างน้อย

¹Barbara E. Dean, "Television in the Service of the Library," Library Association Record, LXXI (February, 1969), 36.

²Ralph W. McComb, "Closed Circuit Television in a Library Orientation Program," College and Research Libraries, XIX (September, 1958), 387.

4 เครื่อง เนื้อหาของรายการเป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานที่ตั้งของห้องสมุด ห้องอ่านหนังสือต่าง ๆ การใช้บัตรรายการ และบริการพิเศษของห้องสมุด การแนะนำห้องสมุดทางโทรทัศนใช้เวลาประมาณ 20 นาที หลังจากนั้นกลุ่มนักศึกษาไปชมห้องสมุด โดยให้นักศึกษาที่ได้รับบริการฝึกอบรมแล้วเป็นผู้พาชม การปฐมนิเทศห้องสมุดของเพ็นซิลเวเนีย สเตทยูนิเวอร์ซิตีไม่บังคับนักศึกษาให้เข้าชม แต่นักศึกษา 1 เข้าชมการปฐมนิเทศห้องสมุดทางโทรทัศนเกือบทุกคน

ห้องสมุดได้ทำการประเมินผลนักศึกษา โดยแจกแบบสอบถาม 2 ชุด แก่นักศึกษาแบบสอบถามชุดแรกแจกทันทีหลังการปฐมนิเทศ แบบสอบถามชุดที่สอง แจกหลังการปฐมนิเทศ 2 เดือน ผลปรากฏว่า ประมาณร้อยละ 87 ของนักศึกษาทั้งหมดดูการปฐมนิเทศจากโทรทัศน์และไปชมห้องสมุด จากแบบสอบถามชุดแรก นักศึกษาชายร้อยละ 60 และนักศึกษาหญิงร้อยละ 54 เห็นว่า รายการนี้มีประโยชน์และช่วยการเรียนรู้ได้มาก ในแบบสอบถามชุดที่สอง นักศึกษาชายร้อยละ 52 และนักศึกษาหญิง ร้อยละ 56 ชอบรายการนี้

จำนวนนักศึกษาที่ออกเสียงให้คงรายการไว้ เปลี่ยนแปลง หรือตัดรายการออก¹

	ชาย			หญิง		
	คงไว้	เปลี่ยน	ตัดออก	คงไว้	เปลี่ยน	ตัดออก
	%	%	%	%	%	%
การพูดทางโทรทัศน์	34	45	20	34	42	23
การพาชมห้องสมุด	34	38	28	25	52	23
	53	37	10	72	23	5
	61	29	10	55	35	10

¹ Loc.cit.

จากการถามถึงความเห็นว่าจะให้คงรายการนี้ไว้ หรือตัดทิ้ง หรือเปลี่ยนแปลงรายการ ผลปรากฏว่า นักศึกษาส่วนมากเห็นว่า การพาท้องสมุดมีประโยชน์มากกว่าการพาทงโทรทัศน์ ร้อยละ 20 - 28 ต้องการให้ตัดการพาทงโทรทัศน์ออก ในขณะที่นักศึกษา ร้อยละ 5 - 10 ต้องการให้ตัดการพาทงสมุดออก และนักศึกษาร้อยละ 38 - 52 ต้องการให้เปลี่ยนแปลงการเสนอรายการทางโทรทัศน์ นักศึกษาร้อยละ 53 - 72 ต้องการให้คงรายการพาทงสมุดไว้ แต่อีกร้อยละ 23 - 37 คิดว่าการเปลี่ยนแปลง

ที่มหาวิทยาลัยแห่งรัฐอิลลินอยส์ (Illinois State Normal University) แต่เดิมการสอนการใช้หนังสือและห้องสมุดเป็นเรื่องยุ่งยากและเป็นปัญหามาก เพราะแต่ละปีมีนักศึกษาใหม่เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ทำให้การพาทงสมุดต้องใช้เวลาามาก รวมทั้งนักศึกษาต้องการให้มีการสอนวิชานี้ในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการชมห้องสมุด ดังนั้น ในปี 1960 คณะกรรมการเกี่ยวกับการสอนของมหาวิทยาลัยจึงแนะนำให้ใช้โทรทัศน์วงจรปิดในการสอนการใช้หนังสือและห้องสมุด¹

ในการทดลองนี้ ห้องสมุดให้นักศึกษาใหม่ 200 คน โดยทดลองกับชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ ห้องสมุดได้แบ่งนักศึกษาออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งเรียนจากโทรทัศน์ 3 ครั้ง กลุ่มที่สอง เรียนจากโทรทัศน์ 2 ครั้ง และเรียนจากห้องสมุด 1 ครั้ง กลุ่มที่สาม เรียนจากโทรทัศน์ 2 ครั้ง และครั้งที่สามนำไปเรียนร่วมกับกลุ่มใหญ่โดยเรียนจากการบรรยาย กลุ่มที่สี่ เป็นกลุ่มควบคุม ใช้วิธีเรียนด้วยวิธีเก่าคือเรียนในชั้นเรียน นักศึกษาทั้งสองกลุ่มนี้ได้รับการทดสอบก่อนเริ่มการทดลองและภายหลังการทดลอง

บทเรียนบทแรกทางโทรทัศน์ทำเหมือนของ มหาวิทยาลัยแห่งรัฐเพนซิลเวเนีย เป็นการพาทงสมุด มีตาราง แผนภูมิ และสไลด์ประกอบรายการ แสดงให้เห็นส่วนต่าง ๆ ในห้องสมุด และแสดงบริการของห้องสมุด รวมทั้งสอนการใช้บัตรรายการ และกฎเกณฑ์การเรียง

¹"TV Library Instruction," Library Journal, LXXXVI (January, 1, 1961), 72.

บัตรรายการ เมื่อจบการเรียนทางโทรทัศน์ ผู้เรียนได้รับงานให้ทำสั้น ๆ โดยให้ฝึกทำจริง ๆ ในห้องสมุด

บทเรียนบทที่สอง เป็นการสอนหนังสืออ้างอิง ทั้งหนังสืออ้างอิงทั่วไปและหนังสืออ้างอิงเฉพาะวิชา บรรณาธิการนำหนังสืออ้างอิงแต่ละเล่มมาแสดงพร้อมทั้งอธิบายขอบเขตของหนังสือเล่มนั้น

บทเรียนบทที่สาม เว้นระยะห่างจากบทเรียนบทที่สองหลายวัน เพื่อให้นักศึกษาทำแบบฝึกหัดหนังสืออ้างอิงให้เสร็จ ระยะเวลา 10 นาที แรกของการเรียนบทเรียนที่สามเป็นการทดสอบแบบฝึกหัดหนังสืออ้างอิงที่นักศึกษาได้ทำแล้ว หลังจากนั้นเป็นการสอนการจับเก็บและการใช้กรรขีวารสาร เมื่อจบรายการมีแบบฝึกหัดสุดท้ายให้นักศึกษาทำ แบบฝึกหัดที่ให้ฝึกทำในห้องสมุดนี้เป็นส่วนที่จำเป็นมากสำหรับการสอนการใช้หนังสือและห้องสมุด

การเรียนจากรายการโทรทัศน์มีอาจารย์คณะต่าง ๆ ได้เข้าร่วมเรียน และเขียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายการโทรทัศน์ไว้ เพื่อให้ห้องสมุดใช้ปรับปรุงการวางแผนงานคราวต่อไป

ในการประเมินผลผู้รับการทดลองโดยให้กรอกแบบสอบถาม ผลปรากฏว่า ร้อยละ 15 ของนักศึกษาจำนวน 121 คน ไม่ชอบเรียนวิชานี้ทางโทรทัศน์ 2 ใน 3 ของนักศึกษาที่รับการทดลองชอบเรียนทางโทรทัศน์ และที่เหลือไม่ตอบคำถาม นอกจากนี้ 1 ใน 7 ของนักศึกษาคือตอบคำถามเห็นว่า การเรียนทางโทรทัศน์ทำให้เกิดความยุ่งยากในการติดตามบทเรียน คือบางครั้งไม่ค่อยเข้าใจ แต่นักศึกษาที่เหลือ 3 ใน 4 บอกว่าเรียนรู้ได้มากขึ้นทางโทรทัศน์¹

เฮช. แฟรงค์ แคร์ ไฮสกูล (H. Frank Carey High School) ในแฟรงคลินสแควร์ (Franklin Square) นิวยอร์ก ได้เริ่มใช้โทรทัศน์วงจรปิดในเดือนตุลาคม 1962²

¹Ibid., p. 46.

²Adele Apfel, "Closed-Circuit TV in the School Library,"

โดยจัดทำบทเรียนทางโทรทัศน์ 2 บทเรียน บทเรียนทั้งสองนี้เป็นการสอนมีทรัพยากรสำหรับนักเรียนระดับ 7 หลังจากการสอนทางโทรทัศน์ ครูจะสอนอีกครั้งในชั้นเรียน และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดโดยบรรณารักษ์เป็นผู้ให้คะแนน รายการอื่น ๆ ที่ห้องสมุดจัดทำคือการสอนหนังสืออ้างอิงสำหรับนักเรียนระดับ 7 และรายการวิจารณ์หนังสือและแนะนำหนังสืออ้างอิงเกี่ยวกับประวัติศาสตร์อเมริกันสำหรับนักเรียนระดับ 8

การที่ห้องสมุดของ เอช.สปริงค์แคร์ไฮสกูล นำโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้ในการสอนเรื่องเกี่ยวกับห้องสมุด ทำให้บรรณารักษ์ของห้องสมุดมีงานทำน้อยลง เพราะตามปกติบรรณารักษ์ต้องสอนเรื่องเดียวกันซ้ำถึง 17 ครั้งใน 1 สัปดาห์ เนื่องจากจำนวนผู้เรียนมีมาก การสอนทางโทรทัศน์ช่วยให้สอนนักเรียนทั้งหมดได้ในเวลาเดียวกัน เวลาที่เหลือบรรณารักษ์สามารถนำไปทำงานด้านอื่นได้ เช่น ทำคู่มือช่วยการค้นคว้าในห้องสมุด

ในปี 1963 ห้องสมุดได้ใช้โทรทัศน์วงจรปิดปฐมนิเทศห้องสมุดให้นักเรียนระดับ 7 และมีการเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลงเล็กน้อยสำหรับนักเรียนระดับ 8 และ 9 การปฐมนิเทศทางโทรทัศน์นี้เป็นการสอนให้นักเรียนคุ้นเคยกับกฎเกณฑ์ของห้องสมุด และยังได้ชักชวนให้นักเรียนสมัครเข้าเป็นสมาชิกของสโมสรบริการของห้องสมุด (Library service club) ปรากฏว่ามีผู้สมัครมากกว่า 150 คน ซึ่งเป็นจำนวนที่เพิ่มขึ้นสามเท่า หลังจากการสอนทางโทรทัศน์นักเรียนได้เข้าฝึกทำจริง ๆ ในห้องสมุดเพื่อให้รู้จักและได้เห็นสิ่งที่เขาเพิ่งเรียนมา การวัดผลที่ห้องสมุดจัดทำไว้ซึ่งง่าย ๆ คือ บรรณารักษ์เข้าไปเยี่ยมห้องเรียนขณะที่นักเรียนกำลังเรียนทางโทรทัศน์ สังเกตปฏิภิกิริยาของนักเรียนขณะที่เรียน และจดบันทึกไว้เพื่อนำมาประเมินผลของการสังเกตของบรรณารักษ์ปรากฏว่า นักเรียนสามารถเรียนจากโทรทัศน์ได้ก็เท่ากับการเรียนในห้องเรียน และการเรียนทางโทรทัศน์ยังช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในบทเรียนมากขึ้น¹

ธอร์ตันทาวน์ชิพไฮสกูล (Thornton Township High School) ในเมืองฮาร์วีย์ รัฐอิลลินอยส์ ได้นำโทรทัศน์วงจรปิดมาใช้กับการปฐมนิเทศห้องสมุดเช่นเดียวกัน แต่ก่อนที่จะนำ

¹ Ibid., p. 260.

มาใช้จริง ๆ ห้องสมุดได้ทำการทดลองกับนักเรียนเพื่อคุณผลที่จะได้รับ วิธีทดลองใช้ 2 วิธี คือให้นักเรียนกลุ่มแรกเรียนจากการบรรยายในชั้นเกี่ยวกับบัตรรายการ และนักเรียนอีกกลุ่มเรียนจากรายการโทรทัศน์ ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนจากรายการโทรทัศน์ได้ผลเป็นที่น่าพอใจ เพราะได้เห็นบัตรรายการชัดเจน ทำให้เข้าใจดียิ่งขึ้น¹

วิธีดำเนินการทดลองของห้องสมุดสำหรับนักเรียนจากรายการโทรทัศน์ คือจัดห้องเรียนให้นักเรียน 5 คนเรียนโดยเฉพาะ มีครูเป็นผู้บรรยายทางโทรทัศน์ ผู้บรรยายอธิบายถึงบัตรรายการ 3 ชนิด คือบัตรผู้แต่ง บัตรชื่อเรื่อง และบัตรเรื่อง พร้อมทั้งนำบัตรรายการมาแสดงประกอบ หลังจากนั้นสอนวิธีเรียงบัตรรายการแบบแยกตามชนิดของบัตรรายการ ซึ่งห้องสมุดของโรงเรียนใช้อยู่ เมื่อจบการสอนครูให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด โดยสั่งให้ทำทางโทรทัศน์ เมื่อนักเรียนทำเสร็จครูจะเฉลยคำตอบทางโทรทัศน์

เมื่อยุติการจบครูได้ทดสอบนักเรียนอีกครั้ง เพื่อความเข้าใจ การทดสอบใช้เวลาเพียง 5 นาที โดยตามคำถามเช่น บันทึกไหนของบัตรเรื่องที่เราจะพบชื่อหนังสือ เป็นต้น หลังจากนั้นนักเรียนจะออกไปค้นคว้าหรือฝึกทำงานในห้องสมุดอีกครั้ง

จากการทดลองของห้องสมุดและได้ผลเป็นที่น่าพอใจนี้ ห้องสมุดจึงเริ่มนำโทรทัศน์วางจรมีมาใช้ในการปฐมนิเทศห้องสมุดสำหรับนักเรียนใหม่ การสอนทำในชั่วโมงภาษาอังกฤษใช้เวลาเรียน 3 วัน ห้องสมุดได้จัดทำคู่มือสำหรับครูชื่อ Teacher's Guide แจกล่วงหน้าเพื่อให้ครูภาษาอังกฤษทราบว่าควรเตรียมตัวอย่างไรขณะดูโทรทัศน์ และควรจัดกิจกรรมใดหลังรายการโทรทัศน์ การปฐมนิเทศห้องสมุดนี้บรรณารักษ์เป็นผู้บรรยายทางโทรทัศน์ และครูภาษาอังกฤษเป็นผู้ควบคุมชั้นเรียน การเรียนครั้งแรกเรียนจากรายการโทรทัศน์ซึ่งห้องสมุดให้ชื่อว่า Welcome to Thornton Township High School² เป็นรายการแนะ

¹Dorothy D. Shephard, "We Met the Question and Answer Hanguap in a Library Orientation Telecast," Illinois Libraries, LIII (September, 1971), 507.

²Dorothy D. Shephard, "Television Brings New Vitality to Library Orientation," School Libraries, XVIII (Winter, 1969), 56.

นำห้องสมุด ใช้เวลา 20 นาที เนื้อหาของรายการกล่าวถึงห้องสมุดของโรงเรียนทั้งสอง พร้อมทั้งทางเข้าห้องสมุด การทำบัตรยืมของห้องสมุด และกฎเกณฑ์การยืมหนังสือ รวมทั้ง เวลาเปิด - ปิดของห้องสมุด

รายการโทรทัศน์ในวันที่สอง ใช้เวลา 25 นาที รายการนี้เริ่มต้นด้วยการแสดง แฉนฉงของห้องสมุด และแสดงหนังสือบนชั้น เมื่อกล้องถ่ายภาพไปที่ใด บรรณารักษ์จะบอก ใหญ่เรียนทราบว่าเป็นส่วนใดบนแผนฉง หลังจากนั้นกล้องโทรทัศน์จะจับที่ชั้นหนังสือ เพื่อแสดงวิธีค้นหาหนังสือบนชั้น มีการอธิบายระบบการจัดหมู่ของคิวอี้ และชี้แจงให้ทราบว่า หนังสือในหมวด 300 และ 900 อยู่ในห้องสังคมศาสตร์ บรรณารักษ์ยังได้อธิบายถึงการให้ หัวเรื่องในบัตรรายการ ระหว่างรายการนักเรียนทุกคนได้รับแจกแผนฉงของห้องสมุดเพื่อดู ตาม และเมื่อมีส่วนใดที่นักเรียนควรจดโน้ต ครูภาษาอังกฤษจะแนะนำให้นักเรียนจด เมื่อ จบรายการครูภาษาอังกฤษใช้เวลา 5 นาทีให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับแผนฉงของห้อง สมุด โดยให้นักเรียนทำเครื่องหมายวงกลมบนคำตอบที่ถูกต้อง¹

การประชุมพิเศษห้องสมุดในวันที่สาม เป็นการบรรยายในแผนกบริการตอบคำถามและ อ้างอิงของห้องสมุด โดยใช้เครื่องฉายแบบโอ เอเวอร์เฮดประกอบ ไม่นอนทางโทรทัศน์ การ บรรยายครั้งนี้อธิบายเข้าใจถึงบัตรผูกแต่ง บัตรชื่อเรื่อง และบัตรเรื่อง รวมทั้งเนื้อหาในบัตรราย การ และสอนวิธีเรียงบัตรรายการแบบแยกตามชนิดของบัตร นักเรียนแต่ละคนได้รับมอบ หมายให้ค้นหาหนังสือคนละ 1 เล่มจากรายชื่อหนังสือที่ห้องสมุดแจก รายชื่อหนังสือเหล่านี้ นำ มาจากลิสต์บัตรรายการที่ไม่ซ้ำกันเพื่อความสะดวกในการค้นหาของนักเรียน เมื่อนักเรียน พบชื่อหนังสือในบัตรรายการจะจดเลขเรียกหนังสือ และไปที่ชั้นหนังสือ เมื่อพบหนังสือจะ เขียนเครื่องหมายบนแผนฉงของห้องสมุดในแบบฝึกหัดว่า หนังสือเล่มที่คนใดอยู่ส่วนไหนของ ห้องสมุด มีเลขเรียกหนังสืออะไร แบบฝึกหัดที่ทำเสร็จครูภาษาอังกฤษเป็นผู้ตรวจตามคำ เฉลยที่บรรณารักษ์ให้ไว้²

¹Ibid., p. 57.

²Ibid., p. 58.

จากการส่งแบบสอบถามเพื่อประเมินผลของการปฐมนิเทศทางโทรทัศน์ปรากฏว่า มีผู้เห็นด้วยกับการเรียนทางโทรทัศน์ 416 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 795 คน หรือ คิดเป็นร้อยละ 53 ผู้ที่เห็นด้วยให้เหตุผลว่า นักเรียนทุกคนได้ทำแบบฝึกหัดเดียวกันในเวลาเดียวกัน และรายการโทรทัศน์ยังช่วยให้เกิดความสนใจในการเรียนมากขึ้น นักเรียน 320 คน หรือร้อยละ 40 ของนักเรียนทั้งหมด ไม่เห็นด้วยกับการเรียนทางโทรทัศน์ ส่วนนักเรียนอีก 60 คนไม่ตอบคำถาม หรือตอบไม่ชัดเจนจนไม่สามารถแยกประเภทได้¹

สำหรับวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยที่นำแถบบันทึกภาพมาใช้ในการปฐมนิเทศห้องสมุด ยังมีไม่แพร่หลายนัก ในปัจจุบันที่ได้จัดทำแล้ว เช่น มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์² มหาวิทยาลัยนี้ ก่อนปี 1961 การปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ส่วนใหญ่ใช้วิธีพาชมห้องสมุด รวมทั้งพานักศึกษาที่ เริ่มต้นเรียนวิชาการประพันธ์มาชมด้วย ทางห้องสมุดคณะก็มีการพานิสิตในคณะชมห้องสมุด ทำให้เวลาของบรรณารักษ์ในห้องสมุดกลางและห้องสมุดคณะต้องเสียไปมาก เพราะการชมห้องสมุด รวมทั้งเวลาที่บรรณารักษ์ใช้สอนในห้องเรียนประมาณ 15 ครั้งใน 1 ภาคการศึกษา ในหัวข้อเดียวกัน การปฐมนิเทศดังกล่าว เป็นภาระหนักของบรรณารักษ์และได้ผลเป็นที่ไม่น่าพอใจ เพราะการพาชมห้องสมุดทำให้นักศึกษาเพียงแต่คุ้นเคยกับสภาพภายนอกของห้องสมุดมากกว่าที่จะคุ้นเคยกับบัตรรายการ โดยเฉพาะนักศึกษาที่ยืนฟังอยู่ห่างจากบรรณารักษ์มากจะไม่สนใจสิ่งที่บรรณารักษ์อธิบาย นอกจากนี้การพานักศึกษาชมห้องสมุดยังเป็นการรบกวนผู้ที่กำลังใช้ห้องสมุดหรือบัตรรายการอยู่ จากสภาพเช่นนี้ทำให้บรรณารักษ์คิดว่าวิธีการดังกล่าว เป็นการสิ้นเปลืองเวลาและไม่ไฉน คณะกรรมการห้องสมุดของคณะครุศาสตร์จึงจัดการอภิปรายเพื่อหาทางปรับปรุงการปฐมนิเทศห้องสมุดให้ดีขึ้น คณะกรรมการได้ส่งแบบสอบถามไปยังอาจารย์ บรรณารักษ์ และนักศึกษาเพื่อหาคำตอบว่าจะใช้สื่อประเภทใด

¹Ibid., pp. 55 - 6.

²Edward G. Holley, and Robert W. Oram, "University Library Orientation by Television," College and University Libraries, XXIII (November, 1962), 485.

ในการปฐมนิเทศห้องสมุด ปรากฏว่าทุกคนเห็นด้วยที่จะใช้โทรทัศน์ในการสอน ดังนั้นในปี 1961 บรรณารักษ์ห้องสมุดคณะครุศาสตร์จึงได้จัดทำแถบบันทึกภาพเพื่อบันทึกรายการปฐมนิเทศห้องสมุดนี้ รายการที่บันทึกมีความยาว 39 นาที ให้ชื่อว่า Education Library Tour¹ ถ่ายทำในห้องส่งโทรทัศน์ ไม่ได้ทำในห้องสมุด แต่ใช้สไลด์ แผนภูมิ แสดงส่วนต่าง ๆ ที่แท้จริงของห้องสมุด รายการชมห้องสมุดคณะครุศาสตร์เริ่มออกอากาศในวันที่ 26 กันยายน 1961 โดยออกอากาศจากสถานีโทรทัศน์ของมหาวิทยาลัย

รายการนี้บรรณารักษ์เป็นผู้สอนและนำชมห้องสมุด เมื่อกล้องโทรทัศน์ไม่ได้จับที่วัตถุ เช่น บัตรรายการ หรือหน้าปกในของหนังสือ หรือส่วนต่าง ๆ ของห้องสมุด กล้องโทรทัศน์จะจับที่ตัวผู้บรรยายคือบรรณารักษ์ ซึ่งส่วนนี้คณะกรรมการห้องสมุดเห็นว่าไม่ดี ไม่ควรให้กล้องจับที่ตัวผู้บรรยาย จึงได้จัดทำรายการขึ้นใหม่ในปี 1962 รายการที่สองนี้มีความยาวน้อยลงคือเหลือเพียง 30 นาที แต่มีเนื้อหาเหมือนรายการแรกทุกประการ ให้ชื่อรายการว่า Your Library ห้องสมุดได้ทำคู่มือสำหรับรายการแก่นักศึกษาปริญญาตรีทุกคน บทโทรทัศน์ทำจากคู่มือนี้และในรายการโทรทัศน์บรรณารักษ์จะชี้ให้ผู้ชมทราบเสมอว่าถ้าไม่มีข้อความใดปรากฏในรายการโทรทัศน์ ผู้ชมจะหาได้ในคู่มือที่แจก

เพื่อให้แถบบันทึกภาพมีความต่อเนื่อง คณะกรรมการจึงตกลงใจที่จะจัดรายการให้เป็นเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ และนำเรื่องนั้นมาดำเนินรายการต่อจนจบ เรื่องที่คณะกรรมการห้องสมุดยกขึ้นมาจัดทำคือ การโคจรในอวกาศ รายการเริ่มต้นด้วยตัวบัตรรายการใหญ่ของห้องสมุด และจำกัดเฉพาะที่หนังสืออ้างอิง เช่น Reader's Guide to Periodical Literature และวัสดุอ้างอิงอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้ผู้ชมหาไปสู่วัสดุและสิ่งพิมพ์ในห้องสมุดในเรื่องการโคจรในอวกาศ

¹Ibid., p. 487.

การวัดผลการปฐมนิเทศของห้องสมุด¹

	นำชมห้องสมุด 1961	แถบบันทึกภาพ 1961	แถบบันทึกภาพ 1962
จำนวนนักศึกษา	456	444	304
ค่าตอบพอใจ	62 %	65 %	66 %
ค่าตอบไม่พอใจ	38 %	35 %	34 %

จากการประเมินผลการปฐมนิเทศของห้องสมุดด้วยการพาชมและด้วยการใช้แถบบันทึกภาพ ปรากฏว่าทั้งอาจารย์และนักศึกษาพอใจการปฐมนิเทศทางโทรทัศน์ และเห็นว่าควรให้ดำเนินต่อไป อาจารย์ยังให้ความเห็นต่อไปว่า การเรียนทางโทรทัศน์ได้ผลมากกว่าและให้ประสิทธิภาพในการเรียนสูงกว่าการพาชมห้องสมุด

ในปี 1968 มหาวิทยาลัยวอชิงตันได้เริ่มใช้แถบบันทึกภาพปฐมนิเทศห้องสมุด แถบบันทึกภาพนี้มีความยาว 40 นาที เป็นการปฐมนิเทศห้องสมุดซัสซาลโล (Suzzallo Library) ของมหาวิทยาลัย สำหรับนักศึกษาปริญญาตรี รายการทำอย่างไม่เป็นทางการคือ ไซเบอร์นาร์กซ์ เป็นผู้นำรายการ 1 คน ทำหน้าที่สัมภาษณ์บรรณารักษ์คนอื่นในแผนกต่าง ๆ เพื่อให้ผู้ชมทราบว่าแต่ละแผนกมีบริการอะไรแก่ผู้ใช้ห้องสมุด²

¹Ibid., p. 490.

²"Videotape for Orientation at University of Washington," Library Journal, XCIII (October 15, 1968), 3740.

ที่ห้องสมุดวิทยาลัยฮันเตอร์ (Hunter College Library) ในปี 1969
 บาร์บารา ฟอสเตอร์ ซึ่งเป็นบรรณารักษ์ผู้หนึ่งของห้องสมุดได้จัดทำแถบบันทึกภาพเพื่อใช้ในการ
 การปฐมนิเทศห้องสมุดเกี่ยวกับการทำภาคินพนธ์¹ แถบบันทึกภาพนี้จัดทำด้วยงบประมาณ
 เพียง 25 เหรียญ ไขแถบบันทึกภาพขนาดครึ่งนิ้ว มีผู้ร่วมงาน 5 คน เป็นช่างกล้อง 2 คน
 ช่างแสงและเสียง 2 คน คนที่ทำเป็นผู้ให้คำแนะนำและควบคุมการถ่ายทำรายการ

เนื้อหาของรายการคล้ายของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ คือยกเรื่องใดเรื่องหนึ่งขึ้นมา
 จัดทำ หัวข้อที่วิทยาลัยฮันเตอร์ยกขึ้นมาคือ การทำภาคินพนธ์เรื่องอากาศเป็นพิษในเมือง
 นิวยอร์ก การถ่ายทำแถบบันทึกภาพเริ่มต้นที่ศูนย์รายการ บรรณารักษ์แสงและอธิบาย
 บัตรเรื่องแก่นักศึกษาปี 1 ซึ่งต้องการค้นหาข้อมูลในห้องสมุดเพื่อทำภาคินพนธ์เรื่องสิ่งแวดล้อม
 เป็นพิษ บรรณารักษ์อธิบายให้นักศึกษาทราบถึงผลดีในการจำกัดหัวข้อภาคินพนธ์ให้แคบลง
 ซึ่งเมื่อใดค้นบัตรรายการแล้ว นักศึกษาคนนี้จะจำกัดหัวข้อลง เป็นอากาศเป็นพิษในเมืองนิวยอร์ก
 หลังจากนั้นบรรณารักษ์พานักศึกษาไปยังห้องวารสารอธิบายประโยชน์ของวารสารว่ามีความ
 ทันสมัย จะช่วยให้ภาคินพนธ์สมบูรณ์ขึ้น บรรณารักษ์อธิบายวิธีหาบทความวารสารจากกรณี
 วารสาร คือ Reader's Guide to Periodical Literature และอธิบายวิธีหา
 บทความจากหนังสือพิมพ์โดยใช้ New York Times Index ต่อจากนั้นบรรณารักษ้นำนัก-
 ศึกษาไปที่ห้องอ้างอิง ที่นั่นบรรณารักษ์ผู้ให้บริการตอบคำถามและอ้างอิงจะชี้แจงวิธีวางโครง
 เรื่องภาคินพนธ์ การทำเชิงอรรถ และการลงบรรณานุกรม ในที่สุดนักศึกษานี้เข้าใจและ
 สามารถค้นหาข้อมูลในห้องสมุดเพื่อทำภาคินพนธ์ได้เป็นอย่างดี และสามารถแนะนำนักศึกษา
 อื่นๆที่เข้ามาถามได้

¹Barbara Foster, "Do - It - Yourself Videotape for Library
 Orientation Based on a Term Paper Project," Wilson Library Bulletin,
 XLVIII (February, 1974), 476.

การใช้โทรทัศน์ในการประชาสัมพันธ์ของหอสมุด

การจกรายการโทรทัศน์ของหอสมุดนอกจากจะให้ความรู้และความบันเทิงแก่ผู้ชม ยังเป็นวิธีหนึ่งในการประชาสัมพันธ์หนังสือและหอสมุดทางอ้อม ผู้ชมรายการโทรทัศน์ อาจเกิดความสนใจและอยากอ่านหนังสือเล่มที่นำมาออกรายการโทรทัศน์ และติดตามอ่านจากหอสมุด วิธีการประชาสัมพันธ์อีกวิธีหนึ่งซึ่งเป็นการประชาสัมพันธ์ของหอสมุดโดยตรง และหอสมุดนิยมทำกันมากคือ การโฆษณาหรือแจงข่าวของหอสมุดไปออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ ไม่ว่าจะเป็นสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา หรือสถานีโทรทัศน์เพื่อการคว ทั้งที่เป็นโทรทัศน์วงจรเปิดและโทรทัศน์ตามสายโดยไม่เสียค่าบริการ เพราะสถานีโทรทัศน์เหล่านี้ต้องให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชนตามขอบบังคับของ เอฟ. ซี. ซี.

บรรณาธิการซึ่งต้องการประชาสัมพันธ์ของหอสมุดทางโทรทัศน์มีวิธีดำเนินการคือ ไปติดต่อที่สถานีโทรทัศน์และแจงให้ทางสถานีทราบว่ต้องการประชาสัมพันธ์ของหอสมุด หัวหน้าฝ่ายจกรายการของสถานีจะขอค้ตมูลกรของหอสมุดต้องการใช้ประกอบรายการ ถ้าหอสมุดนำภาพมาประกอบรายการคงไม่ใชภาพเก่า ควรเป็นภาพขนาด 8 x 10 นิ้ว ภาพซึ่งหอสมุดควรนำมาให้หัวหน้าฝ่ายจกรายการคว้ควรเป็นภาพอาคารของหอสมุดทั้งภายนอกและภายใน มุมหนังสือสำหรับเด็ก ชั้นเก็บวารสาร หรือบริเวณที่นั้งอ่านหนังสือของหอสมุด ทางสถานีโทรทัศน์จะนำภาพเหล่านี้มาทำสไลด์เพื่อใช้ออกรายการ การทำสไลด์นี้สถานีโทรทัศน์ไม่คิดค่าบริการ สไลด์ที่สำเร็จแล้วจะเก็บไว้ที่สถานีโทรทัศน์และนำออกรายการตามที่กำหนด โฆษกของสถานีโทรทัศน์เป็นผู้อ่านข้อความเกี่ยวกับหอสมุดในขณะที่ภาพจากสไลด์ปรากฏบนจอโทรทัศน์

ในการโฆษณาหรือแจงข่าวของหอสมุด ควรใช้เวลาเพียง 30 - 60 วินาที โดยมีสไลด์หรือฟิล์มประกอบ วิธีนี้จะช่วยให้ชื่อของหอสมุดอยู่ในความสนใจของผู้ชมได้มาก สไลด์ขาวดำขนาด 2 x 2 นิ้ว แสดงภาพของหอสมุดพร้อมกับเขียนว่า เชิญมาเยี่ยมหอสมุด

¹William S. Stroke, "How to Get on Television," Library Journal, LXXXVI (January 1, 1961), 47.

ของท่านขาดกลางให้เห็นชัด พร้อมทั้งบอกเวลาเปิดปิดของห้องสมุด จะได้ผลมากเพียงพอแก่
ผู้ชม

ตัวอย่างของห้องสมุดที่มีการประชาสัมพันธ์ทางโทรทัศน์ได้แก่ห้องสมุดประชาชน
ไมอามี ห้องสมุดนี้ส่งข่าวโฆษณาห้องสมุดออกอากาศทางสถานีโทรทัศน์ WTVJ ของ 4
WPST ของ 10 และ WTHS ของ 2 การโฆษณาของห้องสมุดใช้สไลด์ประกอบ เป็นรูปหนังสือ
เปิด และมีตัวหนังสือเขียนบนหน้าหนังสือว่า เชิญมาเยี่ยมห้องสมุดประชาชนไมอามี¹

ห้องสมุดต่าง ๆ ในรัฐนิวยอร์กได้ทำการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดทางโทรทัศน์เป็น
ประจำเช่นเดียวกัน โดยเริ่มทำในปี 1965² เป็นโครงการทดลองทำในเขตเมืองหลวง
ของรัฐนิวยอร์ก และได้ขยายไปทั่วรัฐในปี 1966 โดยได้รับความช่วยเหลือจากห้องสมุด
แห่งรัฐนิวยอร์ก การโฆษณาของห้องสมุดเหล่านี้ออกเป็นประกาศสั้น ๆ ประมาณ 20 วินาที
40 วินาที และ 60 วินาที สไลด์ประกอบรายการพร้อมกับเขียนว่า สถานที่สำหรับคุณ
และสถานที่สำหรับฉัน คือห้องสมุดประชาชน

ห้องสมุดประชาชนโฮมทาวน์ ใช้เวลาในการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดประมาณ 10
วินาที โดยใช้สไลด์ประกอบ เป็นภาพอาคารภายนอกของห้องสมุด และโฆษกเป็นผู้ให้เสียง
บรรยายว่า ห้องสมุดโฮมทาวน์จะจัดแสดงครบรอบ 5 ปีของมหรรรพหนังสือของห้องสมุด
เชิญแวะห้องสมุดและใช้ห้องสมุดของท่าน ท่านจะได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ มากที่นั่น ตั้งแต่เวลา
10.00 - 21.00 น.³

¹Warren, Library Journal, LXXXVII, p. 2322.

²"Madison Avenue Flair for New York Libraries," Library Journal, XCII (April 1, 1967), 1408.

³Stroke, op. cit., p. 48.